Poštnina plačana pri pošti 2205 Starše

GLASILO OBČINE STARŠE

avgust - veliki srpan 2021 št. 79

Vroč poletni pozdrav!

Foto: J. Janušek

Vroče bo danes, pravijo, ko to pišem. Je še zgodnje jutro in prijetna svežina prihaja skozi balkonska vrata za menoj. Sliši se ropot avtomobilov na cesti, ki je spet bolj obremenjena. Je petek, ko po njej vozijo tudi tisti, ki so se odločili, da ne bodo kupili vinjete na prehodu skozi našo državo. Gneča je menda tudi na našem morju, tako so povedali prijatelji, ki so se pravkar vrnili lepo porjaveli z one strani naše države. Seveda so šli »zabonit« podarjene bone. Nekoč, ko sta bili hčerki še majhni, smo tudi me redno skupaj dopustovale, ponavadi nekje v Istri, nekaj let pa tudi na Pagu pri družini iz naše občine, ki ima tam čudovito nastanitev. (Pozdravček, ga. Anica z družino! Pag pa že dobro poznate tudi občani. Je tako?) Takrat smo za zadnje fičnike tujega denarja ob koncu dopusta rekle: Tako, sedaj pa gremo »zakunit« še zadnje kune! Torej smo za ves kovinski drobiž kupile še kakšen majhen spominek ali si privoščile obilen sladoled.

To je bilo še takrat …, ko si lahko na morje potoval brez dodatnih obveznosti, ki jih imamo danes, preden prečkamo mejo ali se vračamo nazaj. To je bilo takrat …, ko smo smeli brezskrbno objeti prijatelja, ko smo znancu pogumno ponudili roko v pozdrav, ko smo se sproščeno družili povsod in brez dodatnega »modnega rekvizita« vstopili v katero koli gostišče in si podarili okusen obrok. To pa je bilo tudi takrat …, ko so poročila imela veliko več raznolikih in zanimivih informacij, ne samo ene vrste ali dveh skozi cel dnevnik. To je bilo, ko se ljudje nismo ločevali v dva velika tabora – tisti, ki so, in tisti, ki niso ……ni. Bili smo eno in ni nam bilo treba paziti, o čem se boš ob srečanju z nekom pogovarjal in v katero smer bo tekel pogovor. (Še dobro, da so bile pred kratkim olimpijske igre …)

Pa se sprašujem in morda tudi vas. Kaj se bo z našimi odnosi dogajalo nadalje? Bo ta prepad med »enimi in drugimi« rasel naprej? Bomo dovolili, da danes še prijatelj jutri to ne bo več? Kakšni pa bodo »novi« odnosi med delodajalcem in zaposlenimi?

Dobro razmislimo in si recimo: Ne, tega ne bomo dovolili! Dovolili pa bomo, da bomo stopili skupaj ZA dobre odnose. Zdaj še gotovo ni prepozno! Poskrbimo (samo od nas je odvisno), da zavlada strpnost in z dna srca potegnimo zlato energijo, ki ji pravimo LJUBEZEN. Podarimo lepo besedo in »skrit« nasmešek prodajalki v trgovini (brez skrbi, saj bodo oči povedale dovolj), nagovorimo majhnega otroka, ki se z milnimi mehurčki igra v naši bližini, pomagajmo starejšim, ki našo pomoč nujno potrebujejo (tudi mi bomo nekoč na njihovih mestih).

Naj ta dobra energija preveva na vseh ravneh življenja, naj objame tudi naše zdravnike in medicinske sestre, ki nam, ko je potrebno, nesebično pomagajo. Pa naj skrbno obišče še politike vsega sveta, da bodo za vse nas odločali, tako kot si zaslužimo.

Opazimo drobne lepote narave, rožico, ki nam ob pogledu vzame dih in obenem ponuja hrano čebelam, čudimo se metulju, ki je tako lep, čeprav se je razvil iz gosenice … Pazimo drug na drugega, čutno in v dobrih odnosih nadalje preživimo posebni čas, ki nam ga še obljubljajo ali pa nam ga kroji usoda. Bog ve!?

Vsi pa vemo, da za vsakim dežjem posije sonce. Ta dež – kot kaže – bo pač trajal malo dlje, kot smo upali, bo pa zato sonce v dobrih novih časih še kako prijetno grelo!

Prispevke za oktobrsko GLASILO pa le napišite in jih do **5. oktobra** pošljite na naslov: **glasilo@starse.si**. Pa srečno!

Vaša urednica Daša JAKOL

IZ VSEBINE

- Pozdrav urednice … Županov uvodnik 2 - 3
- Intervju Marjan Malek 4
- Vlada podelila priznanja 6
- Konferenca o prihodnosti Evrope 7
- Informacije o cestah 8
- Most v Zlatoličju … Poziv za postavitev hitrostnih ovir 9
- Žepnine … V spomin 9
- Zadruga Starše 10
- Lokalni vodniki 11
- Festival vin … Aktivnosti vinske kraljice 12 - 13
- TD v projektu izpiranja zlata 14
- Srečanje upokojencev … Žetev pšenice 15
- Vabilo na kolesarski trim 16
- Tarok društvo na Pagu … Postavitev klopotca 17
- Traktorska vožnja 2021 18
- Pouk na daljavo 19
- Prenova likovne učilnice 20
- Pirati plastike 21
- RaP - ribolov na OŠ Starše 22
- Zaključne ekskurzije učencev RP 23
- Zaključni prireditvi ob koncu šolskega leta 25
- Erasmus+ - srečanje v Sloveniji 26
- Napovednik 27
- Ravnateljev nagovor … Sejem rabljenih igrač 28
- Učenci so ustvarili - risbice 29
- Tesnoba 30
- Rastline za zeleno gnojenje 32
- Mini nasvet … Cvetovi … Urejeno dvorišče 35
- Srbi … srbi … 36
- Intervju Franc Kirbiš … Naš Šampion 38 - 40
- Olimpijska bakla v Staršah 41
- Judo 42
- 35. memorialni turnir Mirka Dobnika 44
- Pohod na Vurberk 45
- Sadna torta … Domača "mediteranska omaka" 46
- Pravljica o hvaležni miški 47
- Nagradno vprašanje - štorklje … Popravek 48
- Obvestilo iz uredništva … Prodam … Kolofon 49
- Naša križanka 50
- Občani pozdravljajo 51
- Oglas Pozdrav jeseni 52

POMEMBNO JE, DA SMO V ZGODBAH SKUPAJ ...

Spoštovane občanke in občani!

Kako hitro mineva čas! Pred nami je že druga številka posodobljenega in obširnejšega izvoda Glasila Občine Starše, ki ga pripravimo vsak drugi mesec v letu. Vesel sem, da so odzivi na številko, ki je izšla v mesecu juniju, pozitivni. S tem krepimo prepričanje, da smo tudi na tem področju na pravi poti. Zato ne morem mimo tega, da pohvalim vse, ki pri pripravi glasila sodelujete, ter vas še enkrat pozovem, da v čim večji meri sodelujete tudi naprej. Le tako bo glasilo odraz celotnega dogajanja v naši občini.

Covidni čas je bil v teh mesecih malce prijaznejši do nas. Ukrepi so se omilili, s tem pa je društvom v občini uspelo pripraviti tudi nekaj prireditev. Obiskala nas je olimpijska bakla, udeležili smo se ocenjevanja vin v Bakovcih, izvedli smo prireditev žetve, prav tako sta turistično društvo in društvo upokojencev uspeli člane popeljati na izlet. Uspešno se je iztekel tudi Dobnikov memorialni turnir v nogometu. Vse to kaže na dejstvo, da smo se težkih epidemioloških časov že naveličani in si želimo povrnitve normalnega življenja. Srčno upam, da se napoved četrtega vala epidemije v avgustu in septembru ne bo uresničila ter nam bo tako dovoljeno, da v jesenskem in zimskem času pripravimo predvidene prireditve.

Z veseljem lahko izpostavim, da smo bili tudi v mesecu juniju, juliju in avgustu na občini dejavni, kar se kaže v nemotenem poteku večine zastavljenih projektov. Najpomembnejši je vsekakor izgradnja POŠ Marjeta. Pravkar izvajamo gradnjo dovozne ulice. Objavili smo javno naročilo za gradnjo podružnične šole, na katerega so se prijavili štirje ponudniki, od tega so imeli trije popolne vloge. Ker nam žal podražitve materialov ne gredo na roke, smo se odločili, da bomo vse tri ponudnike v mesecu avgustu povabili v dva kroga pogajanj, vse z namenom, da bi dosegli čim bolj sprejemljivo ceno storitev. V kolikor bodo pogajanja uspešna, bomo v mesecu septembru z izbranim izvajalcem lahko sklenili pogodbo ter ga uvedli v delo. S tem bi se gradnja pričela v predvidenem roku. Pri delu nam bo v veliko pomoč odločitev vlade, da bo ministrstvo za šolstvo naš projekt podprlo s cca. 1.250.000,00 EUR.

Prav tako je v teku drugi večji projekt, izgradnja industrijske cone. Uspeli smo prodati cca. 7,5 ha zemljišč. Kupci bodo lahko v letu 2022 pristopili h gradnji poslovnih objektov. Občina je v ta namen že pristopila h gradnji komunalne

> Pomena življenja ni treba iskati v naših uspehih, ampak prej v tem, kar *želimo* doseči.
> Kahlil Gibran

infrastrukture. Smo sredi izvajanja povezovalnega vodovoda med Prepoljami in Zlatoličjem, prav tako je objavljeno javno naročilo za gradnjo zavijalnega pasu v industrijsko cono. Pripravljamo tudi popis del za gradnjo komunalne infrastrukture znotraj industrijske cone, za katero pa si želimo z našim največjim kupcem skleniti Pogodbo o komunalnem opremljanju.

Tudi projekt gradnje prve faze športnega parka v Staršah je v teku. Upamo, da bo zaključen še v tem letu.

Uredili smo še avtobusna postajališča v Marjeti, Trničah, Prepoljah in Brunšviku ter postavili nove koše za smeti. V Rošnji, Loki, Staršah in Zlatoličju smo očistili postajališča, vendar so tako dotrajana, da jih bomo morali v kratkem obnoviti. Žal ugotavljam, da je postajališče v Marjeti že po nekaj dneh popisano z barvo. Vandalizem ne spi, je pa resnično žalostno, da se takšne stvari dogajajo tudi v naši občini.

V tem mesecu nam je dobavitelj dostavil nova igrala za otroke. Upam, da jih bomo vseh devet uspeli čim prej postaviti na ustrezna mesta in bomo s tem otrokom v jesenskem času zagotovili možnost uporabe.

Verjetno sem kakšen projekt pozabil izpostaviti. Pa nič zato. Pomembno je, da se iz dneva v dan trudimo, da bi dosegli zastavljene cilje. Tudi če katerega ne bomo dosegli, zato ne bo konec sveta. **Pomembno je, da smo v teh zgodbah skupaj, da drug do drugega gojimo prijazno besedo in odnos ter si zaupamo.**

Kljub temu da smo zakorakali že v drugo polovico avgusta in se počitnice praktično zaključujejo, želim vsem, da bi preostanek poletja preživeli čim prijetneje, da bi si na dopustu nabrali veliko novih moči za dosego svojih ciljev ter da bi jih v prihodnosti tudi dosegli.

Upam torej, da se vidimo na jesenskih prireditvah.

Stanislav GREIFONER,
ŽUPAN OBČINE STARŠE

Fotografiji: D. Jakol

»Pomeni veliko, seveda, to je priznanje za moje dolgoletno delo« ...

MARJAN MALEK je prejel listino ČASTNI OBČAN OBČINE STARŠE v letu 2021.

Foto: A. Babič

Marjan Malek ...

Iz razpisa za podelitev priznanj in plaket v občini Starše: *Listino častni občan podeljuje Občinski svet Občine Starše občanom občine in drugim državljanom Republike Slovenije, kakor tudi državljanom tujih držav, ki so z izjemnim delovanjem in stvaritvami na področju gospodarstva, znanosti, športa, kulture in humanitarnih ter drugih dejavnosti prispevali in s svojim delom zagotovili trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine.*

1. Prejeli ste naziv častni občan občine Starše. Kaj vam ta naziv pomeni?

Pomeni veliko, seveda, to je priznanje za moje dolgoletno delo v društvih in politiki. Sem aktiven že 40 let.

2. Ste ga pričakovali?

To ravno ne. Predlog, da prejmem ta naziv, pa je bil podan z nekim razlogom. Občinski svet je predlog sprejel soglasno, kar pa kaže**,** da me pri mojem delu podpirajo in so prepoznali moje zasluge. Tega sem bil zelo vesel.

3. Delali ste na veliko področjih …

Začetki segajo v leto 1976, takrat sem se začel politično udejstvovati na območju današnje občine Starše. Delovati sem začel v KS Starše, v vasi Rošnja. To so bili še časi samoupravljanja. S politiko pa sem se v resnici srečal že v času srednje šole, ko sem vstopil v Zvezo komunistov, kasneje postal tudi sekretar Mladih komunistov. Takrat nisem razmišljal o tem, kaj pomeni komunizem. To je bila nekako vstopnica za nadaljnjo pot. Če si želel napredovati, tudi službeno, je bil to kar pogoj. Takrat sem bil tudi član Mestne konference mladih Maribor. Levičar, če tako rečem, sem postal tudi zaradi težkega otroštva, pa ne bi zdaj ravno govoril o tem.

4. Politika je bila torej tista, ki vas je zelo zaznamovala?

Ja, aktiven na tem področju sem res že dolgo. Po srednješolskem obdobju, v katerem sem se sploh prvič podal na tako pot, je potem sledilo dolgo obdobje najrazličnejših odborov, konferenc, zvez … Leta 1986 sem bil poklicni sekretar občinske konference, OK SZDL Maribor Tezno, tudi predsednik za razvoj Krajevne skupnosti Tezno. Takrat še naše občine seveda ni bilo in smo spadali pod Tezno. Sem pa hitro začel razmišljati o tem, da bi se KS oblikovala v naših vaseh, bil sem pobudnik ustanovitve KS Loka Rošnja okrog leta 1980.

5. Kaj pa društvene dejavnosti, omenili ste, da ste naziv prejeli tudi zaradi tega?

Začel sem s KUD Franc Ilec leta 1987. Ustanovili smo društvo, v katerem smo se ukvarjali s folklorno dejavnostjo, godčevsko glasbo in gledališko dejavnostjo. Danes ostaja veteranska folklorna skupina in ljudski godci ter pevci. Želja po mladinski folklorni skupini je živa že kar dolgo časa. V preteklem in letošnjem letu smo imeli veliko smole s pojavom epidemije, ki je kar zaustavila vso kulturno dejavnost, tudi dejavnost v našem društvu. Imeli smo že vse pripravljeno in zasnovano za ustanovitev mladinske folklorne skupine, kar pa se je zdaj malo zamaknilo. Ampak to bomo uresničili.

Folklorna skupina je uspešno delovala desetletja, prepoznavni smo bili marsikje. K temu je zagotovo pripomoglo tudi to, da sem član upravnega odbora CIOFF Slovenija, ki je del CIOFF, Mednarodni svet organizacij folklornih festivalov in ljudske umetnosti.

6. Na kaj ste najbolj ponosni?

Zagotovo na prenovo dvorane v Rošnji. To je nekaj, kar mi je bilo zelo pomembno in sem se dolgo boril za to. Je pa hkrati tudi obveza, da dvorano zapolnimo z vsebino.

Foto M. Bohinc

Marjen Malek po prejetju listine ...

Tukaj bo zagotovo zelo pomembno, da res ustanovimo mladinsko folklorno skupino, saj če ni naslednikov, ti takšni prostori nič kaj ne koristijo. Ponosen sem tudi na turistično dejavnost.

7. Turizem, kje, kako, zakaj?

Sem predsednik Turističnega društva Starše in član komisije za priznanja in statut Štajerske turistične zveze. Naše društvo se zelo povezuje ravno s Štajersko turistično zvezo in Turistično zvezo Slovenije, nisem ravno zaveznik in podpornik ideje Visit Ravno polje.

8. Ali je kaj, kar vam ni uspelo uresničiti, hkrati pa vam je bilo zelo pomembno?

Želel bi si, da bi bila turistična ponudba v naši občini širša, kot je. Uspelo nam je sicer povezati nekaj lokalnih ponudnikov in pripraviti nekaj dobrih in tudi prepoznavnih prireditev, to pa je tudi vse. Projekt ZlataDrava je tisti, ki obeta, od njega se pričakuje velika odzivnost in odmevnost v slovenskem, pa tudi širšem prostoru. Na sploh se mi zdi, da smo reko Dravo premalo izkoristili za turizem. To je edina reka, v kateri lahko najdemo zlato. To je velik turistični kapital. Imamo kolesarsko pot ob reki, ki pa še zdaleč ni urejena tako, kot bi morala biti. Na tem področju bomo morali še marsikaj postoriti.

9. Se vam zdi, da smo lahko prepoznavna turistična destinacija? Imamo takšen potencial?

Prepričan sem, da ja. Manjka nam prepoznavnost. Veliko več bi morali delati na tem, da bi predstavili to, kar že imamo, širše. Pogrešam podporo medijev, predvsem ta informacijski pečat je preslab. Lepo, da lokalne TV prenašajo kakšne prireditve, vendar manjka širša publika, ki bi se ji lahko predstavili. SIP TV je aktivnosti in dogodke iz občine Starše uvrščala na tedenski program in zlahka smo lahko sledili in vedeli, kdaj si lahko kaj ogledamo. Sedaj so ti prispevki razpršeni in ne vemo točno, kdaj se bo kaj predvajalo. Pogrešam kakšen članek v časopisu Večer. Zelo redko lahko kaj zasledimo iz naše občine, medtem ko dogajanje v drugih okoliških občinah marsikdaj zasledimo v časopisu. Ni rednega dopisnika iz naše občine. Tudi v Štajercu smo lahko včasih več brali o dogajanju v naši občini, sedaj tega skoraj ni več. Upam, da se bo tukaj kaj spremenilo in upe polagam tudi v sedanjega župana. Veste, lepo bi bilo, če bi brali o naši občini sedaj, ko delamo v miru, ko imamo veliko dobro zastavljenih projektov, ki se premikajo v pravo smer, ne pa samo takrat, ko izbruhne kakšna afera.

10. Vem, da ste delovali tudi na področju športa. S čim ste se ukvarjali?

Kar dobrih 25 let sem bil aktiven v ŠD Rošnja Loka, vse od začetkov društva sem bil zraven. Sem tudi častni član društva, kar je tudi priznanje za moje delo.

11. Bliža se kar visoka obletnica ŠD Rošnja Loka, 45 let obstoja. Kako vidite prihodnost športih društev v naši občini?

Drži, dolgo že obstaja to naše društvo. Prepričan sem, da se bomo spomnili na obletnico. Začetki so bili zanimivi, že samo ime društva je bilo stvar neštetih debat, ali najprej Loka ali najprej Rošnja. (Smeh.)

Foto: D. Jakol

Kulturni dom v Rošnji ...

Se pa je ustanovila Športna zveza Starše, od katere pričakujem, da ne bo to nogometna zveza, ampak zveza, ki bo vključevala in širila športne dejavnosti, poskrbela za razvoj tudi drugih športov, za katere pa lahko rečem, da jih trenutno v naši občini ni. Prostorske pogoje imamo dobre, ponudnikov, v smislu različnih športnih panog, klubov, pa ni. Tukaj bi bilo treba poskrbeti za čim širšo ponudbo in čim več možnosti, da bi se naši občani ukvarjali z najrazličnejšimi športi. Vemo, kako pomembno je gibanje za naše zdravje. Prav pogrešam čas, ko so »pubeci hodili brcat na igrišče«. Danes je vse vezano na klubske obveznosti, velike stroške in izredno visoke ambicije vseh; trenerjev, klubov, staršev, tudi otrok. Veste, tudi sam sem bil zelo aktiven športnik v mladih letih. Ukvarjal sem se polprofesionalno z judom in ju-jitsom.

12. Še nisva izčrpala vseh društev, v katerih delujete. Omeniti morava še društvo upokojencev in lovsko društvo. Kaj bi izpostavili pri delu v teh društvih?

Foto: D. Jakol

Žetev pšenice - uvodni nagovor prisotnim ...

Ja, sem predsednik Društva upokojencev Starše. Izpostavil bi, da sem skupaj s predsednikom DU Marjeta Ivanom Kokotom dosegel, da se člani obeh društev, Marjete in Starš, srečamo vsi skupaj vsaj enkrat na leto. Veste, to je kar dosežek. Vsi vemo, kako se v naši občini delimo na eno in drugo stran kanala. Ravno s takšnimi srečanji poskušam doseči neko skupnost, složnost, pa tudi če gre zgolj za sproščeno druženje. V Lovskem društvu Starše pa skrbim za okolje in divjad, kar počnem rad.

13. Od kod izhaja ta delitev na levo in desno stran kanala?

Tega pa ne bi vedel. Sam sem se priselil v te kraje in res ne vem, od kod to izvira. Vem pa, da je delitev obstajala že pred izgradnjo kanala, kanal je to le še poudaril. Najbrž nihče prav ne ve.

14. Toliko vsega sva omenila. Od kod pravzaprav energija in volja za vse delo, od kod motiv?

Doma mi rečejo: enkrat policaj, vedno policaj. Je nekako postalo vse skupaj moj način življenja. Veliko ljudi mi pomaga pri delu v društvih in če sodeluješ s takšnimi, ki so pripravljeni pomagati, potem ni nič težko. Počasi, res počasi pa bom izpregel. Motiv najdem v druženju, prepričan sem, da s tem živi tudi občina. Lepo je, če se znajdeš na kakšnem drugem koncu Slovenije in poveš, da si iz KUD Franc Ilec in ljudje rečejo: a, to je folklorna skupina; takšne stvari te navdajajo s ponosom in veseljem, ti dajo motiv za naprej. To je nekaj, na kar sem res ponosen.

15. Ali bi še kaj želeli povedati, pa še nisva omenila?

Želim si, da bi občina še bolj zaživela. Največja problema sta gospodarstvo, ki ga je v naši občini zelo malo, in stanovanjska problematika mladih. Želel bi si, da bi nam uspelo, da se vsi skupaj odpremo.

16. Saj ne vem, če naj vprašam. Pri vsem tem, kaj vse počnete, kje vse ste aktivni, kaj pa gospod Marjan zasebno? Prosti čas?

Sem družinski človek, poročen. Moja žena Irena Shanti vse to razume in me podpira. Imam tri sinove, sedaj že tri vnuke. Prosti čas preživljam bolj mirno. Zdravje me je kar prikovalo, nič kaj fizično napornega se ne smem in ne morem lotiti, zato raje v miru premišljujem, rešim kakšno križanko in že od nekdaj zelo rad gledam televizijo. Uživam pri gledanju filmov in rad spremljam šport, kjer navijam, se jezim, veselim … Bližajo se Olimpijske igre v Tokiu (pogovor je potekal meseca julija), ki jih bom zagotovo spremljal, sploh po uvrstitvi naših košarkarjev na olimpijski turnir, kjer bodo naši športniki zagotovo osvojili kakšno odličje. Imamo dobre atlete, košarkarje, judoiste, pa še …

Anita BABIČ

VLADA RS JE PODELILA SPOMINSKI ZNAK ZA POŽRTVALNOST V BOJU PROTI COVID-19

SPOMINSKI ZNAK ZA POŽRTVALNOST V BOJU PROTI COVID-19 so prejeli najzaslužnejši pripadniki civilne zaščite in prostovoljci ter delavci Občine Starše, ki so od začetka razglasitve epidemije v RS v letu 2020 in vse do konca drugega vala konstantno skrbeli za izvajanje ukrepov (razkuževanje prostorov, dežurstva, dnevna poročila odgovornim s strani Uprave za zaščito in reševanje RS, skrb za nabavo in razdelitev zaščitne opreme prostovoljnim gasilskim društvom, prostovoljcem in vsem tistim, ki so jo potrebovali) in za pomoč našim občanom (deljenje prehranskih paketov, prevozov do zdravnika, dostavljanje hrane iz trgovine, skrb za informacije o ukrepih, šivanje in razdelitev mask občanom …) v času ukrepov za zajezitev širjenja epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19).

V Občini Starše so priznanje prejeli:

- Ivan Paveo – poveljnik Štaba CZ občine Starše,
- Mojca Kacjan – direktorica Občinske uprave Občine Starše,
- Terezija Mohorko – delavka za področje zaščite in reševanja v občini Starše,
- Nada Smolinger – predsednica KORK Starše,
- Lidija Paveo – prostovoljka,
- Miran Smolinger – prostovoljec,
- Irena Šerdoner – pripadnica CZ občine Starše.

Prejemniki spominskega znaka so bili povabljeni na sprejem k županu občine Starše Stanislavu Greifonerju, ki se jim je zahvalil za njihovo delo in požrtvovalnost ter jim čestital za prejem državnega spominskega znaka za požrtvovalnost v boju proti COVID-19.

Terezija MOHORKO

Foto: B. Grus

Dobitniki spominskega znaka za požrtvovalnost …

Evropska komisija vabi

KONFERENCA O PRIHODNOSTI EVROPE

Konferenca o prihodnosti Evrope je nova odprta in vključujoča oblika posvetovalne demokracije. Njen namen pa je Evropejcem omogočiti večji vpliv pri oblikovanju evropskih politik. Začela se je maja letos, potekala pa bo do junija 2022. Skupno predsedstvo (Evropska komisija, Evropski parlament in Svet EU) se je zavezalo, da bo spremljalo njen potek in ugotovitve.

K sodelovanju na konferenci želimo pritegniti čim večje število ljudi vseh starosti, spolov in prepričanj iz vseh družbenih okolij, še posebej lokalne skupnosti, nevladne organizacije, izobraževalne in kulturne ustanove, socialne zavode ter skupine državljanov.

Kako se lahko vključite?

- **Na spletni platformi objavite svoje zamisli in predloge na kakršnokoli temo o prihodnosti Evrope**

Platforma je večjezična, vse objavljene zamisli in ideje pa računalnik avtomatično prevede v izbran EU jezik.

Objavlja lahko kdorkoli, ki se zaveže k spoštovanju temeljnih načel konference.

- **Komentirajte, delite ali podprite že objavljene ideje**
- **Udeležite se dogodkov o prihodnosti Evrope**

Na platformi poiščite dogodke v vaši bližini ali spletne dogodke, ki potekajo pod okriljem konference.

- **Organizirajte in objavite lasten dogodek o prihodnosti Evrope**

Primeri vključujočih in sodelovalnih dogodkov v živo ali prek spleta: pogovor, debata, srečanje …

Na platformi lahko objavite tudi že načrtovane dogodke, ki se dotikajo tem, ki so pomembne za prihodnost Evrope.

Vsi udeleženci in dogodki morajo spoštovati listino konference o prihodnosti Evrope, ki določa standarde za spoštljivo vseevropsko razpravo.

- **Po koncu dogodka zapišite zamisli in ideje, ki so jih udeleženci podali na dogodku**

Za napotke se lahko obrnete na Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji ali na EUROPE DIRECT informacijske točke v šestih slovenskih regijah.

Kaj se bo zgodilo z zbranimi idejami?

Ključne ideje in priporočila s platforme bodo prispevala k omizjem z evropskimi državljankami in državljani ter plenarnim zasedanjem Evropskega parlamenta, kjer se bo razpravljalo o teh zamislih in priporočilih, vse skupaj pa bo pripomoglo k oblikovanju zaključkov konference.

Več na spletu:
- futureu.europa.eu (spletna platforma konference o prihodnosti Evrope)
- slovenia.representation.ec.europa.eu (Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji)
- europedirect.si (informacijske točke EUROPE DIRECT)

Tina RADAKOVIĆ,
Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji

Čez življenje se lahko pritožujemo samo,
če od njega pričakujemo *nemogoče.*
Maksim Gorki

DOVOZNA CESTA POŠ MARJETA

Obveščamo vas, da dela na gradbišču izgradnje dovozne ceste za novo podružnično šolo v Marjeti potekajo nemoteno.

Trenutno se gradi kanalizacija in razvodi za elektro priklope ter telekomunikacije. Prav tako potekajo pripravljalna dela za javno razsvetljavo.

Dela izvaja občinsko podjetje Gradnje Starše d.o.o. Predvideno dokončanje del je v mesecu septembru.

Bogdan ROKAVEC

Foto: D. Jakol

Dela potekajo po načrtu ...

REKONSTRUKCIJA CESTE V BRUNŠVIKU

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) je dokončala cenitve zemljišč, potrebnih za obnovo ceste skozi Brunšvik in tudi pripravila pogodbe za njihov odkup.

DRSI bo pogodbe kmalu poslala lastnikom zemljišč (konec avgusta – pričetek septembra). Po pridobitvi zemljišč se bo postopek nadaljeval z izvedbo javnega razpisa za izbiro izvajalca rekonstrukcije ceste.

Domen MAJCEN

Foto: D. Majcen

Takšno je cestišče skozi Brunšvik danes ...

Varno od avtoceste v Marjeti do Dravskega Dvora

Foto: D. Jakol

Vožnja s kolesom bo sedaj varnejša ...

Kolesarji se že lahko varno vozijo na novi kolesarski stezi, ki poteka na obeh straneh cestišča od avtoceste v Marjeti do Dravskega Dvora. Občina Starše je namreč aprila končala z deli in pasova odprla svojemu namenu; z deli so pričeli že v lanskem letu.

Župan Stanislav Greifoner je že za Večerov Štajerc povedal (objavljeno 5. avgusta 2021), da so na obeh straneh naredili približno 800 metrov steze v dolžino, v širino pa pasova merita 1,25 metra. Če zmerimo skupaj, je to okoli 1,6 kilometra. Po celotni dolžini so uredili tudi 0,75 metra bankine. Naložba je občinski proračun obremenila za 75 tisoč evrov. V prihodnosti nameravajo obnoviti tudi osrednji del cestišča.

V sklopu rekonstrukcije cestišča po vaseh nameravajo kolesarsko stezo urediti tudi skozi Marjeto, Trniče in Prepolje. To predvidevajo v letih 2022 in 2023, seveda če bo občina lahko, glede na projekte, ki že tečejo, zbrala potrebna sredstva. Obnova je vsekakor nujna, zato se nadejajo tudi pomoči države.

D. J.

Most v Zlatoličju odprt za promet

Tisti, ki se iz smeri Zlatoličje vozite proti Ptuju ali proti avtocesti in nazaj, ste prav gotovo veseli, da je most v Zlatoličju že odprt, tako da promet z obeh strani poteka nemoteno. Zato tudi semafora, ki nam je pri vožnji vzel kakšno minutko, tam ni več.

Dela so bila opravljena prej, kot smo zapisali v prejšnjem glasilu (podjetje IPI Rogaška je obnovo uspešno opravilo).

Da je most z obema pločnikoma sedaj tudi estetsko (ne samo uporabno) boljši in nekaj posebnega, je razvidno že s fotografije.

D. J.

Foto: D. Jakol

Most že služi svojemu namenu ...

POZIV ZA POSTAVITEV HITROSTNIH OVIR

Občina je že pristopila k celoviti ureditvi prometne strategije, v katero sodi tudi umirjanje prometa. Vse občane naprošamo, da predlagajo **želene lokacije postavitve ovir za umirjanje prometa oz. prikazovalnikov hitrosti.**

Foto: D. Jakol

Prikazovalnik hitrosti na mostu preko kanala ...

Po prejetih predlogih se bo vse lokacije pregledalo ter smiselne predloge opremilo skladno z celostno prometno strategijo občine.

Občani naj svoje predloge posredujejo na obcina@starse.si ali vložijo v tajništvu občine do 15. 9. 2021.

Bogdan ROKAVEC

JAVNI RAZPIS ZA ŽEPNINE V LETU 2021/2022

Sporočamo vam, da je na spletni strani Občine Starše, **www.starse.si**, pod »Obvestila in objave - Javni razpisi in objave«, objavljen naslednji razpis:

Slika vir: https://www.torbe-gruden.si/zenske-denarnice

Javni razpis za dodelitev žepnin dijakom za šolsko leto 2021/2021, za obdobje od 1. septembra 2020 do 24. junija 2021.

Vlogo lahko prosilci dvignete tudi v tajništvu Občine Starše. Vlogo z vsemi prilogami lahko oddate osebno ali po pošti na naslov: Občina Starše, Starše 93, 2205 Starše, najkasneje **do ponedeljka, 6. septembra 2021**, s pripisom »Žepnine 2021/22« in z navedbo pošiljatelja.

Mojca KACJAN

V SPOMIN ...

V občini Starše so k zadnjemu počitku v obdobju od 1. 6. 2021 do 18. 7. 2021 odšli naslednji občani:

IME IN PRIIMEK	NASLOV	DATUM SMRTI
FRANC JEVŠOVAR	Prepolje 93	9. 6. 2021
SILVA KREPFL	Gregorčičeva u. 4, Gornja Radgona	22. 6. 2021
SREČKO MESAREC	Novorogoška 23, Miklavž na Dr.polju	30. 6. 2021
BOJANA KRAPŠE	Prepolje 73/a	15. 7. 2021
ŠTEFAN LEŠNIK	Trniče 23	18. 7. 2021

Pripravila Suzana HVALEC

Josip Murn
UMRL JE

Umrl je ... Kdo spozna skrivnost življenja?
Umrl težko, strt od življenja
in nerad.

V trenutku zadnjem imel največ nad,
potlej v solzah se vdal usodi ...
tako umrje zadnji v sveti.

Vzeto iz: Slovenski pesniki o minljivosti,
Založba Mladinska knjiga, Ljubljana, 1999

Foto: D. Jakol

Zadruga Starše
»OD IGLE DO BETONA, VSE IMA SELOV TONA«

Anton Sel, po domače Selov Tona, je svojo pot na Zadrugi Starše začel leta 1988. Takrat, kot se spominja, je delo potekalo malo drugače kot danes. Ni bilo viličarjev, vse se je raztovarjalo ročno, gnojila so razvažali po kmetijah, blago je prihajalo v razsutem stanju in se je nato tehtalo ter pakiralo v vreče, odkupovalo se je živino, svinjske kože, polže, prodajal se je tudi premog za kmete, ki je na zadrugo prihajal v vagonih in se je nato ročno prekladal. Prav tako ni bilo e-blagajn, ni bilo elektronskega poslovanja, tako da je bilo takrat delo fizično težje, a vseeno manj zakomplicirano, pove z nasmehom.

Anton Sel na delovnem mestu ...

Po sedemnajstih letih in kar nekaj raztovorjenih vrečah krmil je leta 2005 prevzel zadrugo kot samostojni podjetnik. Z leti se je posodobil način dela in razširila se je tudi ponudba zadruge.

Kmečki kotiček ...

Od začetka je ta zajemala predvsem vse za kmetijstvo, z leti pa se je razširila tudi na gradbeni material, material za vrtnarstvo, sadjarstvo, vse vrste sadik, razna biološka sredstva in gnojila, ekološke izdelke za hitrejšo rast rastlin, sredstva za odstranjevanje škodljivcev in podobne izdelke, s katerimi poskrbite za ekološko osveščeno kmetovanje ali vrtičkanje.

Prav tako ima zadruga v svojem okrilju kmečki kotiček, kjer najdete domač kruh po naročilu, domače testenine, mesne izdelke, mlečne izdelke, domač med, domače olje, krompir, česen, solato, jajca, domače kekse, izdelke s konopljo in še mnogo več. V zadnjem letu pa police krasijo tudi ročno izdelane lesene servirne deske, pretežno iz orehovega lesa, narejene po naročilu ter z napisom po želji.

Vesel je, da je zadruga še vedno del občinske ponudbe, neke tradicije, kjer se srečujejo sovaščani, da mu je uspelo obdržati kvalitetno ponudbo za okoliške kmete ter tudi za vse občane, obenem pa je vesel, da ima redne, lojalne stranke, saj so tudi one pripomogle k uspešnemu poslovanju. Z dodano vrednostjo, kmečkim kotičkom, pa omogoča predvsem lokalnim ponudnikom domačih proizvodov, da se predstavijo, hkrati pa kupcem ponudi domače, kvalitetne proizvode.

Ekipa na zadrugi se je tudi okrepila, sedaj sta zaposlena dva, kot dopolnilna dejavnost pa je na voljo tudi servis za vrtno orodje.

Skozi vsa ta leta se je v domačem kraju prijel slogan, po katerem »Toneja« vsi poznajo:

»Od igle do betona, vse ima Selov Tona!«

Bo kar držalo. Zato lepo vabljeni na Zadrugo Starše.

Nadja KRAJNC

Zadruga Starše - v pritličju ...

Fotografije: D. Jakol

LOKALNI VODNIKI OBČINE STARŠE

V osrčju Dravskega polja, v objemu Dravinjskih- in Slovenskih goric, v objemu Pohorja in glavnega štajerskega mesta, mesta Maribor, v objemu Ptujskega polja in najstarejšega mesta v Sloveniji, mesta Ptuj, na obronkih Prlekije in haloških gričev se nahaja to prekrasno naše »Ravno – naše Dravsko polje«. Občina Starše in občina Kidričevo sta takoj prepoznali moč te rodovitne pokrajine, bogastvo, delavnost, srčnost teh ljudi, kvaliteto lokalnih, turističnih, rekreacijskih in športnih ponudnikov in ustanovili projekt Visit Ravno polje. Sledile so občina Miklavž, nato Hajdina in Videm pri Ptuju, kot zadnja se je priključila občina Rače-Fram.

Foto: S. Breznik

Slovesno ob podelitvi ...

O krajih sredi »Ravnega polja« poje celo ljudska pesem »Tam dol na RAVNEM POLJU …«. Od istoimenskega gradu so sicer ostale zgolj razvaline, a zgodovine se ne da kar izbrisati. Zdaj je tukaj turizem, ki jo prebuja.

Novodobni turist si želi doživetij, nekateri iščejo prvinsko zabavo, drugi zasledujejo zgodovino, tretji si želijo oddih sredi prvobitne narave, četrti so kulinarični hedonisti, med njimi pa so tudi sodobni nomadi. Vsak od njih lahko najde svoj kotiček v destinaciji Ravno polje.

Destinacija Ravno polje je odprla svoje meje in ponuja turistom veliko športnih aktivnosti, kulinaričnih užitkov, muzeje z raznoliko tematiko, prijaznost in gostoljubnost domačinov ter vrnitev nazaj k domačnosti. Ravnina, ki je obdana z mnogimi griči Haloz, najstarejšim slovenskim mestom Ptuj, romarsko Ptujsko Goro, slikovitim Pohorjem in drugim največjim mestom, Mariborom, vas ne bo pustila ravnodušnih. Z našega slikovitega in z doživetji prepletenega območja boste prišli za odtenek drugačni, spremenjeni – gotovo na bolje.

Organizacijska vodja Visit Ravno polje, Sonja Breznik, je s svojo jekleno voljo, dobrosrčnostjo in spoštovanjem domačega destinacijo Ravno polje postavila na vse bolj prepoznaven turistični zemljevid. Sledile so ideje, nastajati so začele domače zgodbe in potreba po kvalitetni predstavitvi vsega naštetega. Zaradi potrebe po organizirani in vodeni interpretaciji je v sklopu Visit Ravno polje Breznikova izvedla tudi šolanje – specializacijo lokalnih vodnikov destinacije Ravno polje. Šolanje je uspešno zaključilo 15 kandidatk in kandidatov.

Iz občine Starše so lokalni vodniki za destinacijo Ravno polje postali Nada Turnšek Klinc, Rado Podgorelec in Aleksander Furek. Podelitev licenc je bila izvedena 18. 6. 2021. Na svečani podelitvi so bili prisotni tudi župani občin Kidričevo, Miklavž na Dravskem polju, Hajdina, Videm pri Ptuju, Rače-Fram, opravičeno odsotnost župana občine Starše Stanka Greifonerja pa je nadomestil podžupan občine Anej Lukan.

Za bodočnost uspešnega turizma v občini Starše se torej ni bati. Imamo ogromno turističnega potenciala (zagotovo projekt ZlataDrava, bunkerji Rupnikove linije, v načrtu je postavitev počivališč za avtodome in glamping park), tu so naši lokalni ponudniki, ponudniki s prenočitvenimi kapacitetami, razne učne poti v izgradnji, društvene prireditve, dravska kolesarska pot in še več. Ob tem, ko smo z 18. 6. 2021 postali lokalni vodniki za destinacijo Ravno polje, pa se je v okviru TD Starše obstoječim lokalnim vodnikom za Štajersko (Marjan Malek, Barbara Robinšak in Aleksander Furek – tudi mednarodni interpretator kulturne dediščine) pridružila kot lokalna vodnica še aktualna vinska kraljica Anja Kelc.

Turizem smo ljudje!

Aleksander FUREK - lokalni vodnik za Štajersko in destinacijo Ravno polje

Foto: D. Jakol

Lepo urejeno v Prepoljah ...

»Festival domačih sort z odprejto ulično kujnjo«

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

Turistično društvo Starše je v okviru letnega programa dela izvedlo ocenjevanje fermentiranih pijač iz grozdja samorodnic – domačih brajd za leto 2020/2021. Razpis za tekmovanje je bil objavljen v Novicah Občine Starše.

Najprej smo določili datum za zbiranje vzorcev, ki jih je bilo možno oddati v času od 8. 3. 2021 do 13. 3. 2021, ko je bilo izvedeno tudi ocenjevanje. Potekalo je v dvorani Kulturnega doma v Rošnji. Prijavljenih je bilo 22 vzorcev, od tega jih je bilo na dan ocenjevanja predanih 19. Predsednik TD Starše Marjan Malek je uradno odprl tekmovanje, besedo pa predal podžupanu Domnu Majcnu in nato izvedbo ocenjevanja Aleksandru Fureku. Imenovan je bil nadzornik prireditve, to je bil Peter Grušovnik, njegov pomočnik pa Boris Sitar. Tehnično izvedbo sta ob Aleksandru Fureku dopolnjevali še članici TD Starše Helena Bandur in Vesna Pesek. Imenovali so sodniško komisijo v naslednji sestavi: Irena Šerdoner, Vili Kirbiš, Domen Majcen, vinska kraljica Anja Kelc, Feliks Furek, Emil Požgan, Janez Horvat in Jože Ekart.

Po temeljitem ocenjevanju so bili znani rezultati, ki so ponovno, tako kot predhodno leto, zmago prinesli v Prepolje, toda ne favoriziranim »Prepolskim kletarjem«. Zmagovalec za leto 2020/2021 je postal kvinton »Rdeči kegl«, last Marije Kurbus. Drugo, tretje in četrto mesto je

Še malo in bom začel zoreti ... Foto: D. Jakol

Foto: D. Jakol

Pogled iz Zlatoličja proti Dravi ...

šlo v Zlatoličje, peto mesto pa ponovno v Prepolje. Končni rezultati: 1. Marija Kurbus, 2. Drago Krepfl, 3. Anton Horvat, 4. Milan Koser, 5. Stanko Klasinc. Po vrsti so sledili: Boštjan Pesek iz Rošnje, Edi Lupinšek iz Starš, Marjan Pal iz Zlatoličja, Marjan Mlasko iz Prepolj, Jože Ekart iz Rošnje, Leon Šerbinek iz Zlatoličja, viničarska ekipa, Boris Radolič iz Zlatoličja, »Prepolski kletarji« iz Prepolj, Jože Dobnik iz Zlatoličja. Navedena je prva 15-erica.

Ob koncu prireditve je predsednik TD Starše najboljšim razdelil pokale. Šampion je torej v lasti Marije Kurbus iz Prepolj. Šampionu in vsem iskrene čestitke!

TD Starše je v torek, 16. 3. 2021, prav vse vzorce odpeljalo na strokovno ocenjevanje v Beltince, kjer ocenjevanje fermentiranih pijač iz grozdja samorodnic ob ocenjevanju strokovne sodniške komisije izvaja priznani humorist Geza. Na ocenjevanju podeljujejo izključno samo zlata priznanja. Želimo si, da bi vzorci prinešeni iz občine Starše (tekmovanje poteka za območje celotne Slovenije) bili ocenjeni z oceno za prejetje zlatega priznanja.

»Festival domačih sort z odprejto ulično kujnjo« se je odvijal 19. 6. 2021 v Beltincih, na dvorišču pri GEZA PUB-u, kjer nas je pričakal znani humorist Geza Farkaš – Geza se zeza. V prijetnem sobotnem dnevu smo obisk festivala z izletom združili tudi člani TD Starše, dobitniki nagrad omenjenega festivala, z nami pa je potoval tudi župan Stanislav Greifoner, ki je na prireditvi poklepetal tudi z županom občine Beltinci. Izlet smo zaključili s kosilom v gostišču Aleksander v Moravskih Toplicah. Vsi vzorci prinešeni iz občine Starše so prejeli srebrno plaketo, zlato plaketo pa sta prejela vzorca občinskega La brajde – viničarska ekipa in Kvinton Leon – Leon Šerbinek iz Zlatoličja. Za dobro vzdušje je poskrbel ansambel Pepi Krulet godba iz Cirkovc.

Aleksander FUREK

Vir slike liter in kozarec: https://www.zurnal24.si/zdravje/prehrana/znanost-o-prehranskih-mitih-je-rdece-vino-res-dobro-za-kri-310479

AKTIVNOSTI VINSKE KRALJICE OBČINE STARŠE

Foto: K. Kelc

Anja Kelc v svoji kraljevski opravi ...

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Sem Anja Kelc, prihajam iz Prepolj in sem vinska kraljica občine Starše. Na presenečenje vseh je preteklo leto in začetek tega potekalo po posebnih pogojih, z veliko omejitvami, in prav zato bi vas rada popeljala v svet slovenskega vinskega kraljestva.

V Sloveniji imamo tri vinorodna območja: Podravje, Posavje in Primorsko. Našteta vinorodna območja so znana po svojih značilnih vrhunskih vinih, kar je pripomoglo k razširjenosti in prepoznavnosti vinskih kraljic. Slovensko vinsko kraljestvo tako sestavlja 16 območnih oz. lokalnih vinskih kraljic in vinska kraljica Slovenije, katere nosilec je Pomurski sejem. Ena izmed 16 vinskih kraljic sem tudi sama. Moja naloga je predstavljati in promovirati občino Starše in občinsko vino »La brajde« na dogodkih, na katere sem povabljena s strani drugih vinskih kraljic. Mandat vinske kraljice občine Starše traja dve leti. Začetek mojega kraljevanja ni potekal po zastavljenih načrtih, saj z izjemo Pozdrava jeseni 2020 v Staršah drugih dogodkov ni bilo.

Kot pa pravi znani pregovor, kdor čaka, ta dočaka, sem v začetku junija na povabilo ptujske vinske kraljice tudi sama dočakala svoj prvi dogodek v gosteh – »Salon Sauvignon« na Ptuju. Dogodek so odprli s podelitvijo priznanj za najbolje ocenjen sauvignon, kasneje pa so po celem mestu potekale degustacije različnih ponudnikov sauvignona iz celotne Slovenije. Teden kasneje sem se udeležila Festivala vin destinacije Jeruzalem, kjer je potekalo odprtje vinoteke v Gradu Ormož, predstavili pa so tudi prvo protokolarno vino, »Županov šipon letnik 2020«. Po uradnem delu smo lahko prisotne kraljice skupaj z obiskovalci poskusile vina, ki so ga ponujali vinogradniki destinacije Jeruzalem Ormož.

V sredini meseca junija me je pot ponesla na do sedaj najbolj oddaljeno prireditev v Metliko, kjer smo ob dobri glasbi počastili 40 let nastanka prvega vina rose v Sloveniji. Vabilo kraljice metliške črnine pa je vsebovalo eno posebnost, in sicer naj bi si vsak obiskovalec v čast vina rose nadel nekaj roza (še dobro, da imamo v občini Starše lento vinskih kraljic v roza barvi). Sledil pa je v naših krajih morda bolj znan dogodek, dan odprtih kleti v Svečini. Spoznala sem še vrhunska vina, ki jih ponujajo svečinski vinogradniki. Vinske kraljice smo ob tej priložnosti bile deležne unikatnega ogleda lepot Svečine s strani lokalne vinske kraljice.

Prav tako sem se udeležila Vinisovega dneva v Bistrici ob Solti. Na meddruštvenem ocenjevanju vin zveze Vinis so ocenili kar 264 vzorcev vina, le-te pa je prispevalo 40 vinogradniških društev iz vseh treh vinorodnih območij Slovenije. Na 49. tednu cvička v Trebnjem sem bila priča kronanju novega kralja cvička in razglasitvi nove ambasadorke. Ob tem svečanem dogodku pa se je trenutni cvičkovi princesi podaljšal tudi mandat.

Po skoraj dveh mesecih potepanja po Sloveniji sem se z veseljem udeležila našega lokalnega dogodka v Zlatoličju. Tradicionalna žetev pšenice je letos potekala v malo slabšem vremenu, kljub temu smo opravili delo na polju in se ob dobri družbi imeli lepo ter tudi zaplesali.

Za konec meseca julija pa smo bile vinske kraljice povabljene na dvodnevno dogodivščino, ki nam jo je pripravila bizeljska vinska kraljica. Prvi dan potepanja na Bizeljskem smo se na vroč dan hladile v kar štirih vinskih kleteh. Zraven pa seveda nismo izpustile nobene priložnosti za dobre fotografije na krajih, ki smo jih videle med potjo. Dan smo zaključile ob prijetnem kramljanju in dobri hrani. Drugi dan je potekal bolj umirjeno, ogledale smo si Grad Bizeljsko in vinske kleti.

Upam, da se bodo dogodki nadaljevali in bom lahko besedo o naši občini ponesla še v druge kraje po Sloveniji in modra tudi izven nje.

Želim si, da se z vami, spoštovane občanke in občani, srečamo na prihajajočih dogodkih v naši občini Starše.

Pa na zdravje!

Anja KELC

Foto: S. Dobravc Škof

Slika z izleta na Bizeljskem, zgornja vrsta iz leve proti desni: Tjaša Rus (kraljica metliške črnine), Neža Jarc (mariborska vinska kraljica), Tea Ivančič (kraljica Slovenske Istre), spodnja vrsta iz leve proti desni: Nuša Živec (kraljica terana), Anja Kelc (vinska kraljica občine Starše), Tina Pregrad (ljutomerska vinska kraljica), Karin Dobravc Škof (vinska kraljica Bizeljskega) ...

TD V PROJEKTU "IZPIRANJE ZLATA V REKI DRAVI"

Turistično društvo Starše je partner v projektu ZlataDrava, to je projekt, ki prikazuje izpiranje zlata v Dravi. Projekt ZlataDrava je v zaključni fazi. V tem času smo nabavili potrebna sredstva za izpiranje zlata, pripravili delavnice in predstavitev izpiranja zlata v reki Dravi skozi obdobja od Keltov, Marije Terezije, vse do današnjega dne.

Projekt je bil prijavljen na 2. javni poziv LAS Lastovica in se sofinancira iz Evropskega sklada za razvoj podeželja. V projekt so kot partnerji vključeni Občina Starše kot vodilni partner, Gradnje Starše, Turistično društvo Starše in Športno društvo Zlatoličje. V tem času smo skupaj z občino nabavili potrebno opremo za izpiranje zlata, oblačila za izpiralce ter izvedli dve delavnici, izvedena pa je bila tudi zgodovinska raziskava. Sam projekt se izvaja na mestu, kjer poteka tudi cesta, ki vodi do reke Drave in po kateri poteka Dravska kolesarska pot med Mariborom in Ptujem.

Do sedaj smo izvedli dve delavnici; prvo, ki je bila namenjena strokovni javnosti – službam v RS in je potekala 27. 5. 2021 (Direkcija RS za vode, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za ribištvo, VGP Ptuj kot koncesionar vzdrževanja reke Drave, RRA Podravje - Maribor); drugo delavnico, ki je bila namenjena lokalnim in turističnim strukturam in je potekala 1. 7. 2021 (turistična društva sosednjih občin, Visit Ravno polje, Vizit Haloze, Visit Pohorje, ponudniki turističnih produktov, RRA Podravje – Maribor). Delavnico je sestavljala predstavitev izpiranja zlata v reki Dravi, nato predstavitev domačih ponudnikov na kmetiji Pal v Zlatoličju, predstavitev TD Starše, zaključena pa je bila z okroglo mizo za udeležence delavnic. Tretja delavnica bo namenjena šolskemu izobraževalnemu sistemu in bo potekala po uskladitvi datuma z osnovno šolo.

Zanimanje za tovrstno obujanje starega izročila je zelo veliko.

Obujanje tovrstne zgodbe v Zlatoličju poteka prav zaradi imena kraja, ki ga veže na čas izpiranja zlata in je

Foto: M. Kacjan

Nazoren prikaz izpiranja - kot nekoč ...

kraj zagotovo dobil ime po zlatu (podatki iz Zgodovinske in terenske raziskave o zlatu Dravskega polja - avtor dr. Sašo Šantl). Tukaj se je zlato izpiralo več tisoč let. In ime je kraj Zlatoličje dobilo na območju izpiranja zlata v reki Dravi (nem. Goldarn) in skozi zapise v zgodovini se navaja iz leta 1904, ki ob razlagi izvora poimenovanja Keltov omenja kraj Zlatoličje.

Projekt se financira iz sredstev projekta LAS in Občine Starše. Celotna vrednost upravičenih stroškov je 40.820,15 EUR, od tega je sofinancirano 31.351,19 EUR, 9.468,66 pa moramo zagotoviti partnerji sami – Občina Starše 6.736,46, Gradnje Starše 2.391,70, TD Starše 175,00 EUR ter ŠD Zlatoličje 165,00 EUR.

TD STARŠE se vključuje neposredno s soorganizacijo delavnic, predstavitvijo projekta na raznih prireditvah in na stojnici TD tudi vinska kraljica s predstavitvijo domačega vina in vina potomke stare trte.

V projekt so vključeni tudi kmetije z dopolnilno dejavnostjo – turistična kmetija Golob, Čebelarstvo Lovrec, kmetija Šolar, kmetija Selinšek in kmetija Pal, tudi s prikazom starodobnikov.

Zgodovinsko dokazujemo, da je izpiranje zlata potekalo že v keltskih časih, pa tudi zaradi dekreta Marije Terezije, ki je dala možnost dopolnilnega financiranja kmetov z izpiranjem zlata, največkrat prav po poplavah reke, ko je ta odložila zrnca zlata.

Foto: M. Kacjan

Skrbno so prisluhnili razlagi ...

Ko bodo potekle vse delavnice, bo izvedena še analiza v zvezi izvajanja aktivnosti izpiranja zlata.

Marjan MALEK,
predsednik TD Starše

Sašo ŠANTL,
animator izpiranja zlata

SREČANJE UPOKOJENCEV OBČINE STARŠE POD ŠOTOROM

Društvo upokojencev Starše in Društvo upokojencev Marjeta na Dravskem polju sta organizirali že tretje tradicionalno srečanje upokojencev občine Starše. Potekalo je v mesecu juniju tega leta pod šotorom v vaškem središču Starše. Srečanja se je udeležilo 150 upokojencev in starejših občanov. Vse prisotne je nagovoril župan občine Starše Stanislav Greifoner, zaplesali pa so ob zvokih narodno zabavne glasbe DUA.

Na srečanju so pevci KD Alojz Colnarič zapeli slovensko himno in pesem Slovenec sem, saj je organizator poskrbel tudi za del proslave ob slovenskem prazniku – dnevu državnosti. V organizacijskem pomenu sta za vse poskrbela predsednika obeh društev upokojencev.

Nasvidenje in povabilo na naslednje srečanje v letu 2022.

Marjan MALEK

LAStovica
PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Foto: M. Malek

Bilo je prijetno pokramljati ...

TRADICIONALNA ŽETEV PŠENICE V ZLATOLIČJU

Foto: vir splet

Na njivi ob zbirnem centru v Zlatoličju je v soboto, 17. 7. 2021, potekala druga žetev pšenice. Organizatorjem je največ skrbi naredilo vreme, nočno in jutranje deževje, saj vse do devete ure niso vedeli, kaj storiti. Zato sta se srečala Janja in Marjan, po telefonu pa se posvetovala še z županom občine. Ali bomo prestavili, so se spraševali … Ampak ne, sklenili so, da bodo prireditev izvedli tudi v dežju. Ko so prihajali na kraj dogodka, so presenečeni ugotovili, da so v Zlatoličje kljub muhastemu vremenu pripotovali člani KUD Lovrenc na Dravskem polju in člani KUD Donja Voća, pobratene občine Donja Voća iz Hrvaške. Zbirati so se pričeli tudi člani društva Ajda, TD, FS, godca KUD Franc Ilec in kosci ter žanjice.

Sledila je otvoritev prireditve, ki jo je opravil predsednik TD Marjan Malek, in ker so se organizatorji po rahli razjasnitvi bali, da bo ponovno pričelo deževati, so pričeli z žetvijo. Seveda je vse navzoče pozdravil župan občine Starše Stanislav Greifoner. Potrebno je povedati, da sta prireditev obiskala tudi predstavnika sosednjih občin, podžupanja Miklavža na Dravskem polju in podžupan občine Hajdina.

Prvi rez pšenice je opravil gost iz pobratene občine Doboj Istok, načelnik Kemal Bratić, in na presenečenje vseh udeležencev s profesionalnim rezom žita, kar je po-

Kose, srpi in brusni kamni so zapeli znano pesem iz starih časov ...

Fotografije: D. Jakol

Žanjice so skrbno opravile svoje delo ...

Župan občine je obiskovalcem namenil nekaj besed ...

jasnil kasneje. Takšno delo je namreč opravljal v svoji mladosti. Seveda je znanje pokazal tudi naš župan občine Stanislav Greifoner, za njim pa tudi ostali gostje. In začelo se je resno opravilo žanjic. Kako je potekalo tradicionalno opravilo v času žetve, so prikazali še gostje KUD iz Lovrenca na Dravskem polju in KUD Donja Voća. Žetev pa je potekala tudi ob zvokih ljudskih viž godcev KUD Franc Ilec in KUD Donja Voća.

Po končanem delu so se vsi vrnili pod šotor, saj je spet deževalo, kjer sta jih organizatorja oskrbela s hrano in pijačo. Sledil je nagovor gostov. Prireditev je pozdravil predstavnik KUD Lovrenc in se zahvalil za povabilo. V nadaljevanju je navzoče pozdravila in se zahvalila za povabilo Ljubica Galić iz Donje Voće ter prenesla tudi sporočilo njihove načelnice, da bo med občinama potekalo prijateljstvo. Veliko pozornosti je sprožil tudi nagovor Kemala Bratića, načelnika občine Doboj Istok. Zahvalil se je za povabilo, za nadaljevanje sodelovanja z Društvom Ajda in LD Starše, predvsem pa prijateljevanja med občinama, ter se zahvalil Marjanu Maleku in županu občine Starše Stanislavu Greifonerju za prijeten sprejem.

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

Prireditev so s plesom popestrili člani FS KUD Franc Ilec, ob spremljavi godcev tega društva. Sledil je ples med žitom, z vzdušjem udeležencev, kot si ga želi vsak organizator. Posebej se je udeležencem in organizatorjema zahvalil župan občine in zaželel vsem dobro sodelovanje in utrjevanje uresničevanja namena delovanja društev in povezovanja občin.

Marjan MALEK

TAROK DRUŠTVO ŠKIS STARŠE NA DRUŠTVENEM POLETNEM TURNIRJU V KAMPU SVETI DUH NA PAGU

http://slovenski-tarok.blogspot.com/2014/04/solo-valat-z-kraljem-in-platelcem.html

Koronski čas nas kar nekako oddaljuje od društvenih srečanj in organizacij mesečnih turnirjev ter tarok lige občine Starše, ki jih je tarok društvo Škis Starše redno organiziralo. Člani smo letos poleti izkoristili možnost ponovne organizacije turnirja. Tarok društvo Škis Starše se redno udeležuje prireditev v okviru občine Starše, združuje že preko 70 članov, in v svoje vrste vabi vse ljubiteljice in ljubitelje tarok igre.

Občina Starše se je v sodelovanju s pobrateno občino Kolan na Pagu dogovorila za ponovno postavitev poletnega – šotor kampa za društva občine Starše. Koriščenje kampa je bilo ponudeno tudi našemu društvu, zato smo se člani odločili, da bomo organizirali poletni tarok turnir prav tam.

Odvijal se je v soboto, 31. 7. 2021, sicer pa se je tarok igral skozi cel vikend. Ob druženju je bilo na voljo tudi dovolj časa za kopanje in nabiranje barvnih kožnih odtenkov. Skrbno pripravljen kamp so krasile državne in občinske zastave Hrvaške, Kolana, Slovenije in občine Starše. Hvala vsem, ki so se dogovorili za postavitev kampa in ga nato izvedli, s priporočilom, da bi lahko v prihodnosti več društev in posameznikov iz naše občine koristilo kamp kot druženje ali dopustovanje. Imeli smo se krasno, prijazni gostitelji pa so izkaz odprtega in prijaznega pobratenja. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje.

Plaža Sv. Duh na Pagu ... https://www.beachrex.com/sl/hrvaska/dalmacija/kolan-plaze/plaza-sveti-duh-2?i=otok-ciovo

Bilo nas je 25, od tega 15 aktivnih igralcev – članov tarok društva Škis Starše. Prvak poletnega turnirja je postal Igor Sušec, na odru za zmagovalce pa sta bila tudi Cvetka Pišotek in Dušan Vohl. Četrto in peto mesto sta zasedla Zdenko Murko in Aleksander Furek. Najstarejši aktivni igralec je bil naš Ljubo z napolnjenimi 82 leti starosti, na turnirju pa so aktivno tekmovale tudi tri ženske, in sicer Cvetka, Nena in Jelka. Prvouvrščeni so prejeli pokale, vsi udeleženci pa še spominske medalje.

Želja vseh udeležencev je, da se drugo leto ponovno in še v večjem številu organizira letovanje in izvede 3. poletni turnir v taroku na Pagu, na plaži Sveti Duh. Torej se vidimo 2022.

V prihajajočih mesecih želimo sodelovati na prireditvi Pozdrav jeseni. V soboto, 18. 9. 2021, bomo organizirali društveni piknik in tarok turnir v Zlatoličju pod naslovom: »Večer žara in taroka«. Prav tako bomo v mesecu oktobru organizirali »Jesenski tarok turnir«, v mesecu novembru »Martinov tarok turnir«, v mesecu decembru pa »Tarok turnir Veseli december«. Leto bomo zaključili s praznično »Božično-novoletnim turnirjem«, ki bo izveden v petek, 17. 12. 2021. Ostale termine bomo javno objavili.

Hvala vsem. Vljudno vabljeni in dobrodošli med nami!

Za dodatne informacije kontaktirajte Zdenka Murka, predsednika društva – 041 579 490 ali Aleksandra Fureka – 041 327 135.

Aleksander FUREK

POSTAVITEV KLOPOTCA OB POTOMKI STARE TRTE PRI OSNOVNI ŠOLI STARŠE

Foto: vir splet

V nedeljo, 8. 8. 2021, ob 11.00 je Turistično društvo Starše izvedlo postavitev klopotca.

Prireditve se je udeležilo okrog 100 obiskovalcev, ki so bili navzoči ob otvoritvenem pozdravnem govoru Marjana Maleka, predsednika TD Starše. Pozdravil je vse navzoče, posebej pa podžupana občine Domna Majcna, ki je nato nagovoril navzoče kot zastopnik gospodarja vinske trte, potomke stare trte. Še pred tem so vinsko pesem zapeli pevci KD Alojz Colnarič. Zadonela je tudi ljudska viža Godcev KUD »Franc Ilec« Loka-Rošnja.

Sledil je nagovor občinskega viničarja, dr. Janeza Ekarta, ki je predstavil delo vinske ekipe ob rasti in zorenju grozdja potomke stare

Foto: iz arhiva društva

Vinske kraljice v Staršah ...

trte. Občinska vinska kraljica Anja Kelc je predstavila in pozdravila vinski kraljici, kraljico iz Svečine in kraljico iz Metlike.

Ob zvokih ljudskih viž je viničarska ekipa pristopila k postavitvi klopotca, ki je zapel v svojem slogu, kar iz košare dvigala pa so ga z vinom La brajde krstile vinske kraljice. Nato je sledila zdravljica klopotcu in zorenju grozdja.

Za konec je Anja Kelc izvedla za vinski kraljici turistični ogled občine Starše.

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

Turizem smo ljudje!

Marjan MALEK

Foto: iz arhiva društva

Še fotografija za spomin ...

Traktorska vožnja 2021

Kot že nekaj let smo se tudi letos, kljub omejitvam, iz Zlatoličja odpravili na dvodnevno pot z našimi starodobniki – traktorji. Odhod je bil v soboto, 7. 8. 2021, ob 6. uri zjutraj. Letošnja vožnja je bila sicer nekoliko krajša, »samo« 240 km. A še kako drži rek, da počasi se daleč pride. Kljub ne najdaljši poti je bila letošnja udeležba najštevilčnejša, sodelovalo je namreč 10 traktorjev ter seveda spremljevalno vozilo.

Pot nas je skozi dvodnevno vožnjo vodila preko Vitanja do Ljubna ob Savinji in nazaj po celjskem območju, največ poti po delih, kjer nam kraji in ceste niso toliko znani, in nazaj proti domu. Seveda je skozi oba dneva, kljub vožnji s povprečno hitrostjo 22 km/h, ostalo kar nekaj časa za ogled predvsem manj znanih lokalnih zanimivosti in lepe pokrajine, ki je v naši deželi res ne manjka. Res je, da med vožnjo voznik naj ne bi gledal okrog, a na traktorju pri majhni hitrosti je to seveda mogoče in ravno to je čar te počasne vožnje in uživanja v opazovanju pokrajine iz druge perspektive.

Foto: D. Jakol

Vozniki in spremljevalna člana pred odhodom ...

Kot vsa pretekla leta se med vsako vožnjo porodijo ideje za naslednjo vožnjo, običajno zopet na neko drugo novo destinacijo, a to naj še zaenkrat ostane skrivnost, ki pa jo razkrijemo drugič.

V imenu ljubiteljev starodobnikov Zlatoličje
Boštjan SAGADIN

Foto: D. Jakol

Ob šestih, še v megli, se je kolona premaknila iz Zlatoličja ...

Foto: B. Sagadin

Dosegli cilj - Ljubno ob Savinji ...

POUK NA DALJAVO ali izpoved učiteljice

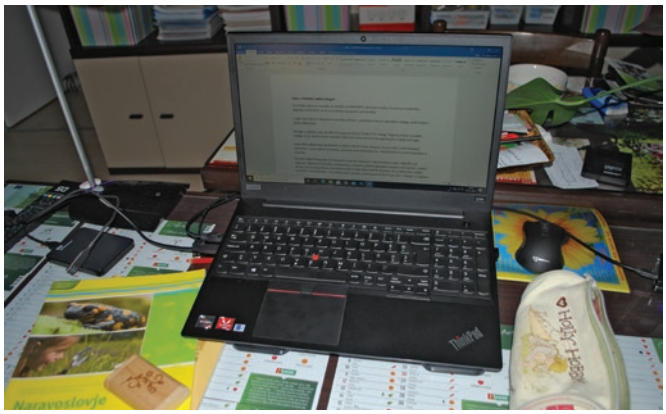

»Novo« delovno mesto - doma v dnevni sobi ...

Nikoli ne bom pozabila dne, ko sem imela v enem od petkov pri pouku od osemnajstih učencev samo tri. To je bilo 13. marca v lanskem šolskem letu 2019/20. Dan prej so možje iz Ljubljane po medijih sporočili, da učencem zaradi varnosti ni treba v šolo – seveda zaradi velikega širjenja virusa Covid 19. V ponedeljek pa smo že vsi ostali doma in prvič delali od doma.

Kako pa? To je bilo prvo vprašanje vseh nas. Podrobnih navodil predpostavljenih ni bilo, saj so bili tudi oni vrženi v novo situacijo. Pa smo se na začetku znašli vsak po svoje …

Glede na to, da je večina mojih učencev bila že v petek doma, sem se odločila, da jim najprej sporočim, kaj smo v šoli počeli ta dan. Pa sem začela z delom – pisanjem prijaznega uvoda, nato s podrobnim beleženjem razlage za vsako šolsko uro. Pisala sem na poljuden način, tako kot bi delali v pravi šoli. Skozi snov sem jih vodila z vprašanji, jih po potrebi usmerila kakšen odstavek nazaj, če česa niso razumeli. Dele besedila sem pobarvala, dodala kakšno motivacijsko sličico, samo da bi jih pritegnila k razmišljanju. Besedilo sem jim nato poslala po elektronski pošti. In tako iz dneva v dan – do 1. junija. Določeni starši so kasneje povedali, da je bila razlaga popolna, da so se lahko moji četrtošolci z lahkoto učili.

Danes vem, da je to veljalo za tiste učence, ki so že dobro brali. Kaj pa za druge? Če so imeli srečo, so jim razlago prebrali starši, ki so prav takrat nevede postali njihovi učitelji ali vsaj učiteljeva podaljšana roka. Pa so imeli vsi starši prav takrat dovolj časa? Ali niso bili zaradi rednega dela v službi ali celo dela od doma že utrujeni? Pa zaskrbljeni zaradi Covida zase in za svoje otroke? So morda vsi v družini delali samo preko enega računalnika?

Vem tudi, da je v skupini otrok bil kdo, ki takrat zaradi različnih vzrokov ni imel dovolj domače podpore. Kako se je takrat počutil? Kako mu je bilo, ko so se mu vsak dan vrzeli v znanju povečevale? Učitelji smo imeli večkrat občutek, kako vse čisto dobro teče. No, slednje so določeni pomembni posamezniki z vrha večkrat povedali tudi po televiziji.

Učenci naše šole so bili dokaj dobro opremljeni z računalniško opremo za delo na daljavo (za to je poleg staršev poskrbela tudi šola). Res smo se trudili v tej smeri. Kaj pa drugod, je bilo tako tudi po drugih šolah? Pa se mi pojavi še eno vprašanje: Kaj pa prostorski pogoji za delo? Na primer v družini, kjer jih je več in imajo majhno stanovanje?

Dnevno pisanje, ki sem ga seveda želela ustvariti kvalitetno, je zahtevalo svoj čas. Kar preveč časa. Od približno pol osmih se je začelo moje pisarniško delo in je v prvem kosu trajalo do okoli pol druge popoldne. Odšteti moram seveda čas za kosilo, ki mi ga k sreči ni bilo treba kuhati. Nato sem imela premor, ki pa ni trajal dolgo. Med petnajsto in šestnajsto se je namreč začel z učenci pisni klepet na daljavo, ki je kar trajal in trajal (18 učencev in več učnih predmetov). Zadnja spodbudna pisemca sem pisala še pozno zvečer – nekaj učencev je namreč svojo kratko zadolžitev poslalo šele takrat.

Seveda sem kaj hitro ugotovila, da tako ne bo šlo v nedogled, saj se je celodnevno delo z urami v noč že poznalo na mojem počutju. Pa sem začela pisati krajše razlage, ure združevati glede na vsebino in učencem dajati še manj zadolžitev. Torej sem začela na vse skupaj gledati bolj življenjsko. Isto pa so nam svetovali tudi z višjih nivojev. Navsezadnje je bilo pomembnejše naše zdravje – učiteljev, staršev in otrok. Znanje bodo učenci že nadoknadili.

V sredini maja so smeli v pravo šolo učenci prve triade, v začetku junija pa tudi drugi učenci – mi 1. junija.

Kako smo se kljub strogim varnostnim ukrepom počutili spet skupaj, si lahko samo mislite. Resnično čudovito – v upanju, da se kaj takega nikoli več ne bo ponovilo. Pa se je, žal, že v novem šolskem letu.

Toda takrat se je moje delo odvijalo malo drugače. V času pred tem sem skupaj z učenci usvojila osnovna pravila programa Teams in delo z novo generacijo učencev je teklo lažje. V dopoldanskem času smo se skoraj vsak dan srečali v živo (seveda preko videokonference), tako da je bilo delo bolj podobno pouku v razredu. Videla in slišala sem vse učence, čeprav so bili v ikonah zelo majhni. Oni

Fotografiji: D. Jakol

»Staro« delovno mesto - v POŠ Marjeta ...

pa so slišali in videli mene. V okviru programa smo imeli tudi računalniško tablo, na katero sem pisala nujno pisno razlago (npr. ko smo obravnavali pisno deljenje), drugo sem razlagala ustno, z učenci vodila pogovor in od njih takoj dobivala povratno informacijo.

Tudi učenci letošnje generacije so dobro sodelovali (z manjšimi izjemami), seveda pa tudi oni v skladu z domačimi možnostmi. Tudi oni so dajali vtis, da vse razumejo in bo, ko pridemo v šolo, vse v najboljšem redu. Saj takrat so razumeli, vem, ker sem preverjala njihovo znanje. Ocenjevali pa v tem šolskem letu v času dela od doma nismo (po nasvetu ministrice), saj smo slutili, da bomo nekoč pa ja šli nazaj v pravo šolo in to strokovno opravili tam. In smo šli! Najprej smo ponovili in utrdili obravnavano snov dela na daljavo, ocenjevala pa sem raje novo snov, ki smo jo nato obravnavali v šoli.

No, še zanimivost: na daljavo sem v letošnjem šolskem letu 2020/21 s svojimi učenci delala prvič od začetka lanskega novembra do zimskih počitnic v februarju, nato pa še 14 dni okoli velike noči.

Kako in kje bo pouk potekal v novem šolskem letu, ki je pred vrati, pa je zaenkrat zapisano v zvezdah … Bodo le-te na naši strani?

Daša JAKOL,
učiteljica 4. b v POŠ Marjeta

Prenova likovne učilnice na OŠ Starše

V letošnjem šolskem 2020/21 smo v šoli v Staršah prenovili likovno učilnico.

Stare omare so dobile novo podobo, saj smo jih prebarvali z grafitnimi spreji, stare mize in stole pa zamenjali z novimi. Novo pohištvo proizvajalca VS Furniture je nevsakdanjih oblik, saj so mize trikotne, konkavne, konveksne in zanimivo zaobljenih oblik. Stoli so ergonomsko oblikovani in različnih barv, med njimi so tudi stoli Hokki, ki omogočajo aktivno sedenje. Zaradi različnih možnih postavitev je lažje organizirati sodoben, nefrontalni pouk in sodelovalno učenje. Likovna učilnica je tako postala fizično učno okolje, ki učence spodbuja k ustvarjalnemu razmišljanju.

Tanja ŠIMEK,
učiteljica likovne umetnosti

Fotografije: T. Šimek

Foto: S. Hovnik

PIRATI PLASTIKE

V šolskem letu 2020/21 smo se na OŠ Starše priključili mednarodnemu projektu Pirati plastike. Delovali smo pod geslom Skupaj proti plastičnim odpadkom!

Onesnaženje s plastiko na plažah in rečnih bregovih v Evropi se ne ustavi na mejah, ki jih je ustvaril človek. Zato je treba preprečiti kopičenje mikro- in makroplastike v okolju.

Znanstveno reševanje tega izziva in raziskovanje trajnostnih materialov sta nalogi, ki se ju moramo Evropejci lotiti skupaj. Nemčija, Portugalska in Slovenija se v okviru svojega skupnega predsedovanja Svetu Evropske unije kot trio predsedstev v letih 2020 in 2021 zavzemajo predvsem za čista morja, oceane in reke ter naravo, ki jih obdaja. Hkrati so pozvali šolske razrede in mladinske skupine, da zbirajo plastične odpadke vzdolž bregov rek in potokov, dokumentirajo različne vrste plastičnih odpadkov, zbranih na različnih mestih odseka reke, ter tako dejavno pomagajo pri raziskavah kot del te mednarodne kampanje skupnostne znanosti.

Na Osnovni šoli Starše smo se tako odzvali povabilu naše šolske ministrice in pod mentorstvom Gregorja Zormana in Saša Hovnika opravili raziskavo onesnaženosti bregov reke Drave. Pri tem smo skupaj z obema 7. razredoma sodelovali z Ekologi brez meja, morsko biološko postajo v Piranu. Po strogih navodilih za znanstveno delo smo vzorčili dele obale in iskali odpadno plastiko. Prav tako smo po navodilih postavili mrežo za lovljenje mikroplastike. Mrežo z ujetimi delci smo po koncu nalog poslali na nadaljnjo analizo v morsko biološko postajo v Piran. Raziskovalno delo na terenu smo tudi odlično dokumentirali. Učenci in učenke so pri raziskovalnem delu dobili dragocene izkušnje in pregled problematike onesnaževanja rek in potokov s plastiko, saj so pri terenskem

delu opazili veliko odpadkov, ki obremenjujejo okolje.

Več o projektu in dobljenih rezultatih učencev OŠ Starše si lahko preberete na uradni spletni strani PLASTIC PIRATES: https://www.plastic-pirates.eu/sl

Več slik in rezultate si lahko pogledate na: https://www.plastic-pirates.eu/en/results/data/3957

Mentorja Gregor ZORMAN in Sašo HOVNIK

Foto: G. Zorman

Prijetno je raziskovati ...

Skrbna delovna skupina ...

Foto: S. Hovnik

Pravkar smo nekaj našli ...

Foto: G. Zorman

RaP – ribolov na OŠ Starše

Na Osnovni šoli Starše uspešno izvajamo razširjeni program – RaP. Temeljni namen razširjenega programa osnovne šole je omogočiti vsakemu učencu osebni razvoj, usklajen z njegovimi pričakovanji, zmožnostmi, interesi, talenti in potrebami. Načela programa so odprtost, fleksibilnost, avtonomija, odgovornost in predvsem načelo uresničevanja potreb, interesov učencev.

Učencem smo že drugo leto ponudili ribolov, na katerega se je letos prijavilo 22 učencev in učenk šole od 4. do 9. razreda, tudi iz POŠ Marjeta. V program so se vključili prostovoljno. Ribolov obiskujejo tisti, ki jih zanima narava, preživljanje prostega časa ob vodi, odgovornost do narave in lov rib.

Pri RaP – ribolovu so učenci spoznali ribiško opremo, ribolovne tehnike, vabe ter izdelavo vab, vse o ribolovnih vodah, ribiških dovolilnicah, pravilih ribolova … Z največjim navdušenjem so se udeležili jesenskih in spomladanskih terminov ribolova na Miklavških ribnikih. Vsak od učencev je imel možnost ujeti več vrst različnih rib in preizkusiti različne ribolovne tehnike. Učenci niso mogli skrivati navdušenja ob vsaki ujeti ribi. Navdušenja niso skrivali niti nad malimi ulovljenimi ribami, še posebej pa so se veselili velikih rib.

Poglejte, kaj sem ulovil …

Uspešno izvedenega Rap – ribolova ne bi bilo brez pomoči Ribiške družine Maribor, ki nam je omogočila brezplačen ribolov na Miklavških ribnikih, in Draga Ornika iz ribiške družine Maribor, ki nam je pomagal s številnimi koristnimi nasveti iz svojih dolgoletnih izkušenj.

Gregor ZORMAN, izvajalec RaP – ribolova

Učenci so z veseljem prisluhnili strokovni razlagi …

Fotografije: G. Zorman

Naši učenci pri ribolovu …

ZAKLJUČNE EKSKURZIJE UČENCEV RAZREDNEGA POUKA

Zaključna ekskurzija 1. razredov

V torek, 8. 6. 2021, smo se prvošolci obeh šol odpravili na interdisciplinarno ekskurzijo. Pot nas je vodila v najstarejše slovensko mesto, Ptuj. Najprej smo se povzpeli na grad in si z obzidja ogledali mesto z okolico. Ob tem smo spoznavali zgodovino in naravne ter kulturne znamenitosti. Sledilo je okrepčilo, s katerim smo si nabrali nove moči za ogled samega mestnega jedra. V mestu so si učenci kupili spominke in seveda težko pričakovano osvežitev, sladoled.

Pot smo nadaljevali v motorični park, kjer so se učenci sprostili in preizkusili v gibalnih spretnostih.

Foto: M. Žnidarič

Prvošolci prečkajo most na Ptuju ...

Čas je hitro mineval in povratek v šolo se je neizbežno bližal. Utrujeni, vendar polni lepih spominov in pozitivnih vtisov, smo sedli na avtobus in se odpeljali proti šoli.

Zaključna ekskurzija 2. razredov

Bližal se je mesec junij in učenci so začeli spraševati, ali bo tudi letos odpadla zaključna ekskurzija. Na srečo in naše veliko veselje so se zdravstveni ukrepi malce umirili, in tako smo se lahko skupaj z drugošolci iz Starš odpravili na zaključno ekskurzijo v Celje.

Foto: iz arhiva K. Topolinjak

Drugošolci v fotografskem ateljeju v Celju ...

Obiskali smo Fotoatelje in galerijo Pelikan, ki sodita pod Muzej novejše zgodovine Celje. V Steklenem fotografskem ateljeju smo si ogledali stalno muzejsko postavitev, ki priča o ustvarjalnem kreativnem delu fotografa Josipa Pelikana. Izvedeli smo, da je atelje kulturni spomenik državnega pomena, saj je edini primer tovrstnega steklenega fotografskega ateljeja v Sloveniji in eden redkih v Evropi.

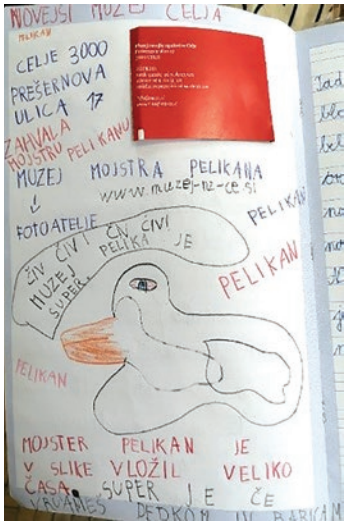

Foto: K. Topolinjak

Izdelek enega od učencev 2. r. (analiza po ekskurziji) ...

V pritličju smo si ogledali sprejemnico/galerijo, temnico, retuširnico, fotografovo tehnično opremo, steklene fotografske plošče in izbor originalnih fotografij. V drugem nadstropju pa izjemen stekleni fotografski salon, v katerem je s pomočjo naravne svetlobe ustvarjal fotograf Pelikan. Sprehodili smo se tudi po galeriji v kleti, kjer so predstavljene fotografije in slike teh fotografij.

Po ogledu ateljeja smo se sprehodili po starem delu mesta do parka, kjer smo se usedli in si privoščili dobrote iz nahrbtnika. Sledila je radostna igra na igralih. Ob koncu smo odšli tudi na težko pričakovani sladoled.

Polni lepih, sladkih vtisov smo se odpeljali proti Marjeti.

Zaključna ekskurzija 3. razredov

Po dveh letih so se učenci 3. razredov ponovno podali na pot proti Ljubljani. Sicer smo zadnji mesec zelo stiskali pesti, da se bo epidemija umirila, v upanju, da bomo sploh lahko šli in – uspelo nam je.

Pot s sošolci in prijatelji na avtobusu je minila, kot bi mignil, in kmalu smo se znašli pod vznožjem tirne vzpenjače. Nihče med otroki se še z njo ni popeljal na vrh Ljubljanskega gradu, zato je bilo med njimi čutiti kar malo negotovosti in še več pričakovanja. Med vožnjo so bili navdušeni nad razgledom. Seveda pa ni izleta brez malice iz nahrbtnika, zato smo takoj, ko smo prišli na grad, najprej malicali. Sledil je ogled gradu z vodičem, ki nas je najprej popeljal na razgledni stolp. Tudi ta pot je bila za marsikaterega učenca prava preizkušnja, saj so se nekateri bali vzpenjajočih stopnic in višine, vendar so bili na vrhu

Foto: iz arhiva D. Šabeder

Tretješolci v Ljubljani ...

poplačani s čudovitim razgledom.

Na stolpu je vodič povedal legendi, povezani z zmajem, ki sta marsikaterega otroka pustili odprtih ust, in jih popeljali v svet domišljije.

Nato smo se ponovno spustili po stopnicah na grajsko dvorišče in od tam v kapelo, kjer so učenci prisluhnili, če še slišijo spečega zmaja. Sledile so delavnice, kjer si je vsak učenec izdelal svojega premikajočega zmaja na lutki.

Čas je prehitro minil, tako da so na gradu ujeli še toliko trenutkov, da so si učenci na ta čudoviti dan kupili spominke. S tirno železnico smo se spustili v dolino. Seveda pa nismo mogli zaključiti izleta brez sladoleda, zato smo, kot se za izlet spodobi, odšli tudi na sladoled ob Ljubljanico.

Verjamem, da bodo učenci še dolgo premišljevali in se pogovarjali o letošnjem poučnem izletu.

Zaključna ekskurzija 4. razredov

Zelo težko je bilo čakati dan, ko so se učenci po enoletnem premoru spet lahko odpravili na zaključne ekskurzije. Med njimi so bili tudi učenci obeh četrtih razredov.

Ob pol osmih zjutraj, to je bilo 8. junija letos, je avtobus v Staršah sprejel učence 4. a z razredničarkama obeh razredov, nato pa po postajah pobiral še učence 4. b. Vstopili so v Prepoljah, Trničah, Marjeti, kjer se jim je pridružil učitelj Jernej, in Brunšviku. Smer vožnje je potekala proti zelo turističnim krajem, kjer smo si najprej ogledali Minoritski samostan Olimje. Pater nas je na notranjem dvorišču na preprost način seznanil z zgodovino samostana, nato pa povabil v staro lekarno, tretjo najstarejšo v Evropi in najstarejšo v Sloveniji. Tudi tu so učenci izvedeli marsikaj zanimivega. V zahvalo so mu zapeli pesem Zbor iz opere Čarobna piščal, ki je zaradi izredne akustike v prostoru čudovito zvenela. Žal pa nismo mogli vstopili v cerkev, ki je bila še v fazi obnove.

Foto: D. Jakol

Četrtošolci v Olimju hranijo jelene ...

Naslednja postaja je bila Čokoladnica Olimje, ki že kar tradicionalno sledi obisku samostana. Učenci so izvedeli postopek proizvodnje čokolade in se z veseljem posladkali s podarjenimi čokoladicami. Seveda so se jih odločili tudi kupiti.

Pot nas je v Olimju vodila še h gostišču Jelenov greben, kjer smo imeli kosilo, po njem pa na ogled in spoznavanje jelenov in muflonov. Lastnik nam je z veseljem povedal nekaj podatkov iz njihovega življenja, učencem pa je živali dovolil tudi hraniti s koruzo. To je bilo doživetje!

Nova postaja je bilo zdraviliško mesto Rogaška Slatina, kjer smo poiskali izvir termalne vode in našli mesto, kjer prodajajo zelo dober sladoled. Zelo prav pa je prišlo tudi igrišče z igrali.

Foto: D. Jakol

Panonska hiša v Rogatcu ...

Zadnja postaja je bil Muzej na prostem Rogatec, kjer so učenci uredili pridobljeno znanje o življenju nekoč. V živo so si pogledali staro panonsko hišo s črno kuhinjo, gospodarsko poslopje z veliko kmečkega orodja, hlev, kozolec, staro trgovino z vso opremo, ki še ni bila samopostrežna, kovačijo in vodnjak po imenu čaplja.

Dan se je že prevesil proti večeru, ko je avtobus v nasprotni smeri vračal učence družinam – vesele, srečne in polne enkratnih vtisov. Prav vse je namreč potekalo, kot mora na dan, ki se za vedno vtisne v spomin.

Zapisale razredničarke POŠ Marjeta

Dokler je življenje, je *upanje*.

Angleški pregovor

Zaključni prireditvi ob koncu šolskega leta 2020/21 v POŠ Marjeta

Na zaključni prireditvi 4. b ...

Gašper Onič in melodija Slakovega Čebelarja ...

Zaključna prireditev v 4. b

Učenci 4. b so 23. 6. 2021 v prisotnosti staršev in razredničarke s kulturno prireditvijo simbolično zaključili šolanje na POŠ Marjeta – jeseni bodo namreč že na šoli v Staršah.

V ta namen so pripravili kulturni program, ki je zajemal vsebine v okviru razrednega projekta z naslovom Čebela: dramatizacijo Ciciban in čebela, deklamiranje lastnih pesmi o čebelah, branje lastnih zgodb z naslovom Jaz, čebela. V okviru projekta Trajnostna mobilnost so pisali pesmi z naslovom Kokoška Rozi; le-te so deklamirali nekateri od njih, ena od učenk pa je prebrala sestavek z naslovom Zaključna ekskurzija. V njem je natančno opisala pot dogajanja v Olimju, na Jelenovem grebenu, v Rogaški Slatini in Rogatcu.

V nadaljevanju so učenci kot razredni pevski zbor zapeli pesmi Zbor iz opere Čarobna piščal, Pevec in dvoglasno Fse, kaj lazi ter plesali po dani koreografiji – ples Rock. Vse prikazano so se učili pri redni obravnavi učne snovi pri slovenščini, glasbeni umetnosti in športu ter tako na malo drugačen način evalvirali delo pri pouku.

V zadnji točki so skupinsko zapeli še Razredno himno, ki jo je v ta namen napisala razredničarka – v zahvalo šoli in vsem zaposlenim. Peli so na melodijo Slakovega Čebelarja, na harmoniko pa jih je spremljal nekdanji učenec POŠ Marjeta Gašper Onič. Učenci so ob koncu prireditve staršem podarili nagelj, razredničarka pa se je jim je zahvalila za sodelovanje, prav tako pa je učencem namenila nekaj besed ob slovesu.

Scena je zajemala drevesa, cicibana ter veliko čebelo iz kartona, ki so jo učenci skupaj izdelali na tehniškem dnevu. Tudi pri likovni umetnosti so slikali čebele na cvetu in satju ter risbice razstavili pri vhodu šole.

Proslava pred dnevom državnosti v Marjeti

V četrtek, 24. 6. 2021, je bil zadnji dan pouka v šolskem letu 2020/21. V okviru dneva dejavnosti so učenci in učiteljice ob 9.00 izvedli proslavo pred praznikom državnosti. Na začetku prireditve so skupaj zapeli državno himno, nato pa so učenci 4. razreda prikazali del programa, ki so ga staršem na zaključni prireditvi izvedli že prejšnji dan. Ob koncu je marješki otroški pevski zbor

Vse fotografije: D. Jakol

Gostje projekta Erasmus+ ob prihodu v Marjeto ...

Učenci in gostje na prireditvi ...

zapel pesmi Tri planike in Papagaj.

Dan je bil nekaj posebnega, saj so šolo obiskali in na proslavi prisostvovali predstavniki projekta Erasmus+ iz tujine – Francije, Grčije, Estonije in Portugalske.

V zadnjem delu zadnjega šolskega dne so učiteljice učencem razdelile pohvale, priznanja in spričevala. S spodbudnimi besedami so jih napotile na zaslužene in upajmo tudi brezskrbne počitnice. Te si namreč po posebnem šolskem letu, ko so toliko časa delali od doma, zelo zaslužijo.

Daša JAKOL, vodja podružnice

RAZISKOVANJE EVROPSKIH UMETNOSTI IN KULTUR - SREČANJE V SLOVENIJI (21. 6. - 25. 6. 2021)

V letošnjem šolskem letu smo projekt Erasmus+ v januarju podaljšali še za pol leta. Vsi smo po tihem upali, da bo zaključno srečanje v Sloveniji v živo. Minilo je dobro leto in dočakali smo goste iz Francije, Grčije, Estonije in Portugalske. K nam so pripotovali v ponedeljek, 21. 6. 2021.

V torek, 22. 6. 2021, smo jim pripravili slovesen sprejem pred OŠ Starše. Učenci 5. in 6. razredov so jih pričakali z zastavicami in pozdravnimi napisi v vseh partnerskih jezikih. Goste smo nato pospremili v šolsko telovadnico, kjer smo jim pripravili kratek kulturni program. Sledil je ogled šole in delo na projektu. V popoldanskem času smo jih odpeljali na Ptuj. Povzpeli smo se na Ptujski grad in si ogledali, kakšno je bilo življenje nekoč – tako zunaj kot znotraj gradu. Sledil je sprehod po starem jedru in prepustili smo se čarom najstarejšega mesta v Sloveniji. Vroč in sončen dan se je zaključil z ohladitvijo v Vinski kleti Ptuj, kjer smo voden ogled zaključili ob dobri hrani in vinu ter nekaj ur preživeli v odlični družbi kolegov iz drugih držav.

V sredo, 23. 6. 2021, smo se odpeljali na Gorenjsko. Ogledali smo si naš ponos, turistični biser, ki obstaja že tisoč let, to je Bled. Na otoček smo se peljali s tradicionalno pletno in pozvonili na zvon želja. Pot smo nadaljevali do doline pod Poncami, Planice, in se povzpeli na najvišjo skakalnico na svetu, do vrha vodi 1000 stopnic. Pod skakalnico stoji planiški center. Je edini center na svetu, ki razpolaga z vsemi segmenti skakalnic na enem mestu (7 skakalnic in 1 letalnica), notranjim tekaškim tunelom in zunanjimi tekaškimi progami. V sklopu centra se nahaja tudi vetrovnik (vertikalni in horizontalni), spust po jeklenici in interpretacijski center z muzejsko razstavo o zgodovini smučarskih skokov in poletov. V popoldanskih urah smo se odpravili do glavnega mesta Ljubljana. Sprehodili smo se do nabrežja Ljubljanice, si ogledali staro Ljubljano z njeno stolnico. Nato smo se vkrcali na ladjico in se prepustili romantičnemu križarjenju.

V četrtek, 24. 6. 2021, je bil za nas poseben dan, saj se je zaključevalo šolsko leto in tudi naše druženje. Zjutraj smo naše prijatelje pričakali na podružnici v Marjeti. Pred

Ptujski grad - nepozaben obisk ...

Turistična kmetija Blaž Puklavec in gostje Erasmus⁺ ...

šolo smo izvedli prireditev ob državnem prazniku, dnevu državnosti. Nato smo gostom razkazali šolo in oddelek vrtca. Podravnatelj je goste odpeljal tudi na ogled občinske stavbe, kjer jih je sprejela direktorica občinske uprave Mojca Kacjan. Popeljala jih je skozi zgodovino občine Starše. Po obisku občine nas je pot vodila v Maribor, katerega znamenitosti smo si ogledali s turističnim vlakcem. V poznih popoldanskih urah je v objemu prleških goric sledila zaključna, poslovilna večerja. Večer smo prijetno zaokrožili z zvoki tamburice in žlahtno kapljico jeruzalemskih goric. Jeruzalem je zagotovo najatraktivnejša turistična znamenitost Prlekije in velja za eno najlepših vinskih pokrajin na svetu.

S težkim srcem smo se poslovili in zahvalili za izjemna prijateljstva, izkušnje in doživetja.

Klavdija TOPOLINJAK, vodja projekta

Vse fotografije: iz arhiva K. Topolinjak

Otok Bled ...

NAPOVEDNIK

V naslednji številki GLASILA, ki bo izšla v drugi polovici meseca oktobra, si boste med drugim lahko prebrali **zanimiv in poučen prispevek o BRANJU, avtorice Leonide Babič**. Dobili boste odgovor na vprašanje: **Ali ima branje sploh še smisel?**

Do takrat lahko starši skupaj s svojim otrokom razmišljate o vsebini spodnjega plakata. Pa seveda tudi (skupaj z njim ali on sam ali vi sami) preberete kaj zanimivega.

Če želite, nam napišite, kaj ste prebrali, in z nekaj besedami tudi nas prepričajte v branje svoje izbrane knjige (za rubriko: Berimo skupaj). Predstavitev prebrane knjige lahko napišete tudi učenci sami – veliki in mali!

Priporočilo za branje kakšne dobre knjige ali zbirke pesmi pa lahko seveda napišete tudi odrasli odraslim **(do 5. oktobra na e-naslov: glasilo@starse.si)**.

D. J.

(Vir: https://www.mladinska-knjiga.si/en/node/2862)

Ravnateljev nagovor

NOVO ŠOLSKO LETO 2021/22 JE PRED VRATI

Poletne šolske počitnice se zaključujejo in kaj kmalu bomo vstopili v novo šolsko leto. V obeh naših vrtcih in šolah je vse nared, da sprejmejo mlade in zvedave glave otrok in učencev.

Šolsko leto, ki nosi številko 2021/22, bo zagotovo ponovno »zaznamovano« s pandemijo Covid-19, ki nam je vsem v zadnjih dveh letih močno spremenila življenje. Znanstveniki menijo, da se lahko zagoni tega virusa pojavljajo še nekaj let naprej. Dejstvo je, da virusa SARCoV-2, ki povzroča bolezen Covid-19, človek ne obvladuje in zato bomo primorani prilagajati pouk tudi v novem šolskem letu.

V smislu organizacije šolskega leta in šolskega sistema sicer ne pričakujemo nič posebnega, bomo pa nekatere šole preizkušale nov razširjeni program v celoti. Poskus naj bi trajal vsaj naslednji dve šolski leti, kar bi bilo po mnenju šolskega ministrstva dovolj dolgo obdobje preizkušanja, da bi novo organizacijo razširjenega programa lahko vpeljali v cel slovenski šolski prostor.

Drugače pa nas čaka recimo običajno šolsko leto z dvema redovalnima konferencama, s počitnicami in prazniki po koledarski ustaljeni praksi, z vpeljavo sodobnih oblik in metod učenja, pri katerih bosta izstopala formativno spremljanje pouka in motivacija za šolsko delo. S projekti in različnimi oblikami sodelovanja se bomo povezovali s sosednjimi šolami ter tudi tistimi preko naših meja.

Obe osnovni šoli bo v prihodnjem šolskem letu skupaj obiskovalo 313 učencev, v obeh vrtcih pa se bo končna številka vseh vpisanih vrtela okoli 140 otrok. V vrtcu Pikapolonica bo najstarejša skupina otrok ponovno gostovala v POŠ Marjeta. Zelo si želimo in upamo, da bo to res zadnjič, saj bo z novo podružnično šolo tudi vrtec pridobil dodatno igralnico.

Ker so na koncu že pregovorno na vrsti najpomembnejše stvari, bi vse odrasle udeležence v cestnem prometu pozval, da smo vsi skupaj čez celo šolsko leto pozorni na otroke, ki gledajo na svet drugače, razmišljajo drugače, se drugače obnašajo ter se velikokrat ne zavedajo nevarnosti, ki so ji izpostavljeni na poti v šolo in iz nje. Bodimo jim vzgled.

Dragi učenci, letos zelo vroča počitniška meseca sta tudi nam, zaposlenim v zavodu, bliskovito minila, saj smo ta čas izkoristili za vzdrževalna dela, ki so običajna v tej poletni pavzi. Za novo šolsko leto pa si želim in upam, da se bomo šolali v šoli in ne na daljavo, za kar nosimo odgovornost vsi, ki si delimo naš šolski prostor in vstopamo vanj.

Veselim se že, da se bomo v sredo, 1. septembra, končno spet videli. Časovni okvir in prihod učencev prvi dan v šolo ter ostale informacije bodo zapisane na šolski spletni strani.

Naj se prične, spet enkrat znova, novo šolsko leto – otroci in učenci, dobrodošli!

Franc KEKEC, ravnatelj

SEJEM RABLJENIH IGRAČ S PRESENEČENJEM ZA OTROKE

Društvo prijateljev mladine Občine Starše v sodelovanju z Občino Starše sporoča, da bo v nedeljo, 5. 9. 2021, ob 10. uri na vaškem središču v Staršah Sejem rabljenih igrač za otroke.

Vstopnica za sejem je lepo ohranjena (lahko tudi več) igrača, ki jo boste lahko podarili v dobrodelne namene ali jo zamenjali z drugo igračo.

Če igrače nimate, lahko seveda tudi pridete. Na sejmu vas čaka sladko presenečenje. Zaradi še enega presenečenja (predstave s povabljenim gostom) vas prosimo, da na sejem pridete vsaj 10 minut pred 10. uro.

Vabljeni vsi otroci (majhni in veliki …), starši, babice, dedki …

Upravni odbor DPM Starše in Občina Starše

OŠ Starše s telovadnico … Foto: D. Jakol

UČENCI SO USTVARILI ...

Nia Frank, 1. b Mentorica: M. Žnidarič

Eva Repnik, 1. b Mentorica: M. Žnidarič

Teja Fuks, 2. b Mentorica: K. Topolinjak

Žana Gorinšek, 2. b Mentorica: K. Topolinjak

Živa Petrovič, 3. b Mentorica: D. Šabeder

Zala Premzl, 3. b Mentorica: D. Šabeder

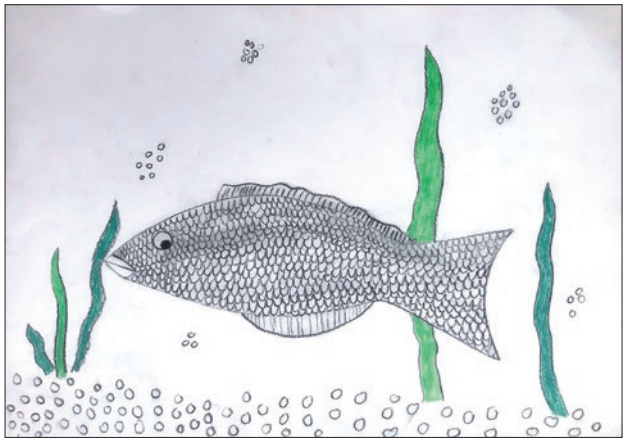

Maša Golob, 4. b Mentorica: D. Jakol

Anej Gajzer, 4. b Mentorica: D. Jakol

TESNOBA – ZELO NORMALNA, A VENDAR ZELO ZOPRNA

Tako si tesnobno osebo predstavlja učenka Maša Lukman Ducman ...

Zbudim se v novo jutro, kaže se lep dan, potem pa se začne … Opazim, da me spet stiska v prsnem košu – teža, kot da bi se name usedel slon in me še malo pomendral. Diham hitro in plitko, pričnem se tresti in potiti. Kaj se dogaja z mano? Že sinoči sem težko zaspala, nisem mogla ustaviti skrbi, ki so mi švigale po glavi: »Ali bom zmogla jutrišnji sestanek? Kaj, če kdo od nas resno zboli? Morda bom izgubila službo, kako bom potem? Zakaj me sosed ni pozdravil, sem se mu zamerila?«

Morda vam je tak prizor poznan in sedaj vzklikate: »Ja, to sem jaz, točno to se mi dogaja!«, morda se tako počutite le redko in bi vas lahko umestili med t. i. flegmatike, ki jih skrbi pač res srečajo zelo poredko. Ne glede na to, kakšni smo po svoji naravi, pa je tesnoba nekaj, kar smo gotovo doživeli že vsi. Je zelo človeška in normalna, vendar to ne pomeni, da ne more biti tudi zelo zoprna.

Foto: N. Jakol

Tudi naša Drava pomirja ...

KAJ SPLOH JE TESNOBA?

Tesnoba je čustvo in sodi v nabor mnogih čustev, ki jih lahko občutimo. Čustva so naš odziv na dogodke, ki jih ocenimo kot pomembne. Če nam situacija ni pomembna, v zvezi z njo ne bomo čutili ničesar posebnega. Vsako čustvo nosi s seboj posebno sporočilo oz. ima določeno nalogo. Nobeno čustvo ni prisotno zgolj zato, da bi nam zagrenilo življenje (čeprav se nam pogosto zdi, da počnejo ravno to).

Žalost na primer občutimo, ko izgubimo nekaj, kar nam je pomembno. Jezo občutimo, ko nekdo prestopi naše osebne meje ali ko menimo, da bi nekaj moralo biti drugače. Razočaranje nam pokaže, kakšna so bila naša pričakovanja, ki se niso uresničila, in za katere stvari nam je mar. Veselje občutimo ob ljudeh in stvareh, ki so nam všeč in ki se jim želimo približati. Kaj pa tesnoba?

Nekatera čustva so si med seboj sorodna, in tako bi lahko v isti koš vrgli tudi strah in tesnobo. Strah običajno doživimo, ko zaznamo grožnjo v sedanjem trenutku (npr. ko nas nalaja pes); tesnobo pa doživimo, kadar si ogrožajočo situacijo predstavljamo v prihodnosti in nas skrbi, da je ne bomo mogli obvladati (npr. sestanek v službi).

ZAKAJ JE TESNOBA KORISTNA?

Tesnoba nas skuša opozoriti na nevarnost ali nas spodbuja, da se na ogrožajočo situacijo boljše pripravimo. Če je ne bi občutili, bi lahko delovali zelo brezbrižno in bi se za nas lahko slabo končalo. Kolikokrat se vam je že zgodilo, da ste zaradi nekaj tesnobe boljše pripravili rojstnodnevno zabavo, pravi čas obiskali zdravnika ali boljše pisali testno nalogo? Pa vendar, če je tesnoba tako normalna in dobrodošla, zakaj nam lahko povzroča tudi težave?

KDAJ TESNOBA POSTANE PROBLEM?

Tesnoba postane problem, ko traja predolgo in se pojavlja prepogosto (npr. večino dni nekaj tednov zapored); ko nas ovira, da bi počeli, kar si želimo početi (npr. zaradi tesnobe se prebujamo sredi noči, delamo napake v službi ali ne moremo oditi, kamor želimo); ko presega dejansko nevarnost ali tveganje (npr. naše telo se odzove, kot da bo konec sveta, dejansko pa nas čaka samo sestanek z direktorjem) in ko se trudimo nadzirati skrbi, a nas še kar oblegajo (ne glede na to, kaj storimo, se tesnobne misli pojavljajo vedno znova).

KAKO SE KAŽE TESNOBA?

Povišana tesnoba se vedno rada razbohoti. Spremeni naše misli, čustva, telo in vedenje. Misli postanejo predvsem zaskrbljene misli – po glavi se nam začnejo motati najbolj črni scenariji, kaj vse bi lahko šlo narobe, predvsem pa zaskrbljene misli zelo nerade potihnejo. Spremeni se tudi naše razpoloženje, postanemo bolj razdražljivi ali občutljivi (npr. hitro se razjezimo na druge ljudi ali nam gre hitro na jok). Pri tesnobi pa je najbolj aktivno naše telo. Ko možgani zaznajo, da se soočamo z nevarnostjo, v telesu sprožijo alarm, ki ga imenujemo tudi stre-

sna reakcija »boj ali beg«. Kaj se zgodi? Srce nam začne hitro biti, mišice se zakrčijo, začnemo se potiti, hitro dihati, lahko se nam zvrti ali nas pritisne na stranišče, usta se osušijo in v grlu se naredi cmok. Ali to pomeni, da je z nami kaj narobe? Nikakor ne. Vsi ti znaki (in še nekateri drugi) za nas niso nevarni, sporočajo nam samo, da je telo pripravljeno na akcijo (boj ali beg). Opazimo lahko tudi spremembe v našem obnašanju. Ponavadi se želimo stvarem, ki nam zbujajo tesnobo, izogniti (npr. odpovemo sestanek) in se vse bolj umikamo v svoj svet.

KAKO IMENUJEMO POVIŠANO TESNOBO?

Morda ste že slišali za izraza **anksioznost** ali **anksiozne motnje** in se spraševali, kaj neki pomenita. Anksioznost je samo tuja beseda za tesnobo, anksiozne motnje pa so motnje v našem duševnem zdravju, ki so povezane s povišano tesnobo. Poznamo jih veliko: **panično motnjo** (gre za motnjo, ko doživljamo izjemno hudo tesnobo – panični napad in se prestrašimo tudi lastnih telesnih odzivov), **generalizirano anksiozno motnjo** (gre za motnjo, ko smo neprestano pretirano nemirni in zaskrbljeni glede stvari, ki so nam pomembne), **agorafobijo** (gre za motnjo, ko smo pretirano tesnobni v okoliščinah, iz katerih je težko pobegniti, npr. v dvigalu, na letalu ali samotnem otoku), **socialno fobijo** (gre za motnjo, ko smo pretirano tesnobni v socialnih situacijah, v katerih bi nas drugi lahko ocenjevali ali obsojali, npr. pri govornem nastopu ali na rojstnodnevni zabavi) in **specifične fobije** (npr. pred pajki, višino ipd.).

KAJ POMAGA?

Ko je tesnoba povišana do te mere, da pomembno ovira naše vsakodnevno funkcioniranje (in nas dela nesrečne), se je z njo potrebno soočiti. Blažje težave lahko obvladujemo sami, pri zmernih ali hudih oblikah povišane tesnobe pa potrebujemo tudi strokovno pomoč. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tovrstnimi problemi, so **psihiatri** in **psihologi** ali **klinični psihologi**. Prvi od naštetih so zdravniki, ki večinoma zdravijo s pomočjo zdravil, nekateri pa nudijo tudi psihoterapijo. Psihologi pri obvladovanju tesnobe pomagajo s pomočjo usmerjenega pogovora, svetovanja in psihoterapije (pomagajo nam prepoznati izvor tesnobe in nas naučijo veščin, s katerimi si lahko pomagamo sami). Izkušnje so pokazale, da je najboljša kombinacija psihološke in psihiatrične podpore. Zdravila proti tesnobi lahko sicer predpišejo tudi **osebni zdravniki**.

KAJ SE NAUČIMO SKUPAJ S STROKOVNJAKI?

Naučimo se, kako obvladovati svoje zaskrbljene misli (npr. kako poiskati bolj realne in spodbudne misli in kako preusmeriti tiste črne scenarije); kako obvladovati čustva (npr. zmanjšati tesnobo in v svoje življenje privabiti druga, prijetna čustva); kako pomiriti telo (npr. umiriti svoje dihanje in sprostiti mišice) in kako spremeniti svoje vedenje (npr. se postopoma in pogumno soočiti s stvarmi, ki se jih bojimo; na tak način se tudi strah zmanjša).

KAKO LAHKO DELUJEMO PREVENTIVNO?

Tesnoba ljubi stresne situacije in stres je najboljše gorivo zanjo. Lahko si predstavljate, da se znotraj našega organizma nahaja velika tehtnica. Toliko, kolikor doživimo stresnih situacij, je pomembno, da si privoščimo tudi sproščanja (aktivnosti, ki nas sprostijo in razbremenijo). Bolj kot je tehnica v ravnovesju, manjša je verjetnost, da nam bo tesnoba ponagajala. Kdaj ste si nazadnje privoščili stvari, ki si jih želite, in ne le tistih, ki jih *morate* narediti? Stebri dobrega duševnega zdravja so tudi zdrava prehrana, dober spanec in dovolj gibanja. In za nameček še naša aktivacija pri iskanju podpore, ko jo potrebujemo.

Če želite o tesnobi in podobnih duševnih stiskah izvedeti več, lahko kontaktirate katerega od okoliških zdravstvenih domov, npr. Center za krepitev zdravja Maribor (070 754 343, *dea.gojcic@zd-mb.si* ali *bozo.lalic@zd-mb.si*). S pomočjo učnih delavnic ali individualnih posvetov lahko usvojite nova znanja in veščine, ki jih lahko s pridom uporabite tudi v svojem vsakdanu.

Nič slabega ni, če prosite za pomoč, ko jo potrebujete. Veliko slabše bi bilo namreč zamuditi življenje.

Niki JAKOL, univ. dipl. psihologinja

Foto: J. Sušnik

Sproščanje v naravi pomiri telo in um ...

RASTLINE ZA ZELENO GNOJENJE

Miša Pušenjak ...

Rastline, ki obogatijo vrtna tla – rastline za zeleno gnojenje

V zadnjih letih se vedno bolj srečujemo s tem, da hlevskega gnoja ni več tako enostavno dobiti kot nekoč. Tudi na vasi ga primanjkuje. Kompost pa je gnojilo, ki ga tudi pogosto primanjkuje in ga ne naredimo dovolj za gnojenje na vrtu. Seveda se v trgovinah dobi veliko naravnih organskih gnojil. Vsa obljubljajo, da so popolno nadomestilo hlevskemu gnoju. Saj tudi so, le nečesa ne morejo storiti. Ne morejo v tleh pustiti tudi nepropadlega dela humusa – trajnega humusa, ta pa je tisti, ki tla rahlja, je hranilo za mikroorganizme in zadržuje vodo v območju korenin. Zračnost tal je zelo pomembna za korenine rastlin, prav tako pa tudi za mikro bitja v tleh. Ta pa so tista, ki so odgovorna za spreminjanje organske mase v humusu, le-tega pa prav tako razgrajujejo v rastlinam dostopno hrano. Brez njih bi bilo gnojenje z organskimi gnojili nesmiselno. Kaj torej storiti? Preprosto, kupljena organska gnojila, kot so Bio plantella organik, Biopost, Biogrena in druge, kombiniramo z rastlinami za zeleno gnojenje. Te bodo s svojo zeleno maso obogatila tla z organsko maso, tudi tisti del, ki ostane nerazpadel v zemlji. Seveda pa te rastline nimajo samo te vloge.

Zakaj torej sejemo rastline za zeleni podor

Najpomembnejše je zagotavljanje dovolj visoke vsebnosti humusa v tleh. S tem zagotovimo v peščenih zemljah dobro zadrževanje vode, kar je bilo in še bo verjetno letos izredno pomembno. Tla, bogata s humusom, so rahlejša, bolj zračna in se ne zbijajo tako močno. Ponovno, letošnje poletje skupaj s težko pomladjo, je lahko že to odločilo, kako se rastline obnašajo še sedaj. Temnejša tla, obarva jih humus, so spomladi toplejša. Rastline za zeleni podor, če ji izberemo pravilno, seveda, lahko popestrijo ozek kolobar, kar pride prav predvsem v rastlinjakih. S svojimi globokimi, močnimi koreninami tla prerahljajo in prebijajo trdno, zbito plast v globini tam, kjer tla po večini obdelujejo z motokultivatorjem (frezo). So tudi zelo pomemben del vrta, kjer ne prekopavamo več. Tam so za moje pojme obvezne. Prav tako so izredno koristne na vrtovih, ki se jih gnoji s kupljenimi organskimi gnojili, briketi.

Aleksandrijska detelja - dišeča, hitro rastoča, zelo primerna v kolobarju na vrtu ...

V letošnjem letu, ampak tudi v drugih letih, imajo še dodatno, posebno vlogo. Vsi vemo, da je letos hrana za naše čebele, predvsem pa divje opraševalce, zelo skromna. Veliko težav bodo imele dobro prezimiti. Večina rastlin za zeleni podor pozno jeseni lepo cveti. Mnoge cvetijo tudi poleti. Ljudje sicer rečejo, kaj pa lahko naredim na svojem malem vrtu. Pa poglejte okoli sebe, koliko vrtov, koliko rastlinjakov je samo v vaši bližini. Malo tudi seštejte te površine in boste hitro ugotovili, da jih ni tako malo. Vsak lahko prispeva k temu, da vsi ti številni opraševalci preživijo letošnjo zimo.

Katere rastline lahko uporabimo za zeleno gnojenje

Primerna je seveda vsaka rastlina, ki naredi veliko žive mase. Vendar navadno uporabljamo rastline, ki hitro rastejo in dajo veliko zelene mase v kratkem času, pa tudi seme seveda ne sme biti predrago. Katere bomo uporabili, je veliko odvisno tudi od tega, katero seme lahko nabavimo in kakšno zemljo pravzaprav imamo na našem vrtu.

Za težke, grudaste zemlje in zemlje, ki so hitro zbite, trde, sta najboljša izbira oljna redkev in/ali bela gorjušica. Zdaj se jima je pridružila še meliorativna redkev, a žal njenega semena ne najdemo v manjših pakiranjih. A veliko poljedelcev seje to rastlino v strnišča, mislim, da si lahko mnogi izprosite pest semena od njih. Omenjene rastline sodijo med križnice, zato jih je težavno uporabljati na vrtovih, kjer imamo velikokrat kapusnice (zelje, cvetačo, ohrovt …). Obratno pa je v rastlinjakih, kjer kapusnic v kolobarju ni. Tam pa bi dala mešanica teh treh rastlin lahko odlične rezultate. Križnice imajo še dodatne dobre lastnosti, deloma razkužujejo tla, celo na talne škodljivce lahko vplivajo zelo negativno, če delamo po posebnem postopku. Zato so prav v rastlinjakih res dobrodošle.

Rešitev za dovolj širok kolobar na vrtu pa je setev mešanic. Rastline za zeleni podor so seveda sestavni del kolobarja. Vendar so Nemci ugotovili, da mešanica pet ali več rastlin nima več negativnega vpliva. Kar pomeni, da lahko sejemo take mešanice kadar koli in v kateri koli kolobar. Vendar pozor – bela gorjušica, oljna redkev, melio-

Bela gorjušica, odlična rastlina v rastlinjaku ...

rativna redkev, pa tudi repca, oljna ogrščica …, vse to so križnice in jih je lahko skupaj v mešanici samo 20%, če je v kolobarju veliko kapusnic.

Omenjene rastline ne prezimijo, rastlinjak je seveda potrebno pustiti povsem odprt, zato jih je lažje zadelati v tla spomladi, premrznjene. So zelo krhke, zato hitro razpadejo in prispevajo k dvigu humusa v tleh. Redkev pa v tla s svojo močno, debelo korenino naredi globoke luknje, v katere se ostala, zdrobljena organska masa vsuje in ostane tudi v globini. To je predvsem pomembno na vrtovih, kjer je prekopavano. Bela gorjušica in oljna redkev sta tudi rastlini, ki ju toplo priporočam za setev na tiste dele vrta, kjer so dolgo ležali kakšni težki predmeti, ostanki gradnje …, sedaj pa bi to zemljo radi spravili spet v naravno stanje in jo zasadili. Prav tako priporočam nujno setev, ne glede v katerem letnem času, tudi tam, kjer želimo ustvariti nov vrt.

Veliko zelene mase, ob enem pa tudi dušik v tleh, zapustijo v zemlji metuljnice. Najpogosteje sejemo belo deteljo, črno deteljo in lucerno. Za setev na vrtu pa bela detelja sploh ni primerna, saj rada ostaja kot plevel. Lepa in uporabna pa je inkarnatka. V času cvetenja je zelo lepa, okras vrta ali okolice rastlinjaka, po cvetenju pa jo pole-

Tudi grašica sodi med metuljnice in je primerna za zeleni podor ...

tno vroče sonce najpogosteje kar samo uniči, če nam ne uspe. Zato se kasneje ne pojavlja kot plevel.

Manj poznani pa sta dišeči perzijska in aleksandrijska detelja. Sta enoletni detelji, ki ne prezimita. Inkarnatka je dvoletna detelja, ki jo običajno sejemo od junija naprej in cveti v naslednjem letu. Bela in črna detelja sta trajnici, na vrtu pa ju imamo le eno sezono. Zelo zanimiva je tudi lucerna, saj jo lahko izkoristimo tudi za pridelek zimskega radiča. V drugi polovici junija ali juliju, še vse do sredine avgusta, zasejemo gredico z lucerno in prezimnim radičem. Običajno sejemo sorto verona, lahko pa uporabimo tudi castel franco, tržaški solatnik ali solkanski radič. Sejemo ločeno, po celi gredici, ne v vrste. Najprej posejemo lucerno (lahko pa seveda tudi inkarnatko ali črno deteljo), nato pa redkeje še radič. Seme plitvo zadelamo v zemljo in v poletni vročini setev obvezno zasenčimo. Seveda skrbimo tudi za dovolj vlage. Celo poletje nato tako gredico kosimo. Pokošeno maso lahko pustimo na gredici, če kosimo dovolj pogosto, da pokošena masa ne uničuje

Meliorativna redkev se dobro znajde tudi v mešanicah ...

rastlin pod sabo. Lahko jo damo na kompostni kup, je pa tudi odlična krma za rastlinojede domače živali. Najbolje pa je, da jo uporabimo kot zastirko okoli drugih rastlin na vrtu. Pred zimo še zadnjič pokosimo na višino okoli 10 cm. Spomladi oblikuje radič lepe glavice ali rozete. Ko jih porežemo, jih lahko še silimo na toplem, lahko pa jih kar takoj uporabimo v kuhinji. Detelje so odlične rastline za zeleno gnojenje, na taki gredici bodo v naslednjem letu najbolje uspevale kapusnice, paprika, jajčevec, bučke, lubenice, melone ali kumarice.

Poleg enoletnih in inkarnatke bi izpostavila še trajno metuljnico nokoto.

Zelo zanimiva in tudi lepa rastlina je facelija. Hitro raste, je zelo krhka in hitro razpade, cvetoča je krasen okras na vrtu, preganja različne nematode, ki uničujejo naše zelenjadnice. Na vrt privabi mnogo čebel, ki so potrebne za oprašitev plodovk. Ker ni v sorodu z zelenjadnicami, je lahko predposevek vsem vrtninam. Slabo prenaša sušo in vročino, zato je ne sejemo poleti, ampak spomladi ali proti koncu poletja, ko neusmiljeni sončni žarki že izgu-

bijo svojo moč. Poletne setve pa zasenčimo in obilno zalivamo.

Odlična rastlina za zeleno gnojenje je tudi ajda. Ajda s svojimi koreninskimi izločki očisti zemljo semenskih plevelov. Na trajne plevele, kot so slak, kislica ali gabez in drugi, nima vpliva. Veliko manj bo plešca, regrata, navadne zvezdice, njivske vijolice, rogovilčka in drugih plevelov, ki se vsako leto znova zasejejo. Zelo hitro raste, lepo cveti in ravno tako na vrt privabi mnoge koristne žuželke, seveda med njimi najbolj čebele. Zelo lepa je tudi v vazah.

Zelo uporabne rastline so lahko tudi prezimna žita. Predvsem v rastlinjakih so veliki problemi, saj pobiramo plodovke pozno v zimo, zelo zgodaj pa želimo v njih spet pridelovati nove zelenjadnice. Običajno so to spet plodovke. Izbor rastlin za rastlinjake je majhen, zato je velik problem v njih kolobarjenje oziroma menjavanje rastlin. Pšenica ali ječmen kalita pri zelo nizkih temperaturah, tudi še proti koncu novembra, rasteta ves čas, ko temperature niso pod ničlo, zato do pomladi zraste kar nekaj zelene mase, ki jo nato zakopljemo v zemljo. Pa še popestrimo kolobar v rastlinjaku.

Kdaj sejemo te rastline

Sejemo jih vedno, kadar pričakujemo, da bo gredica dalj časa prazna. Na primernih zemljah jih lahko sejemo tudi zgodaj spomladi, v marcu. Takrat uporabimo gorjušico, redkev ali oljno redkev, ki kalijo tudi pri nizkih temperaturah. Do maja bosta naredili že kar nekaj mase, ki jo zakopljemo kar v tla, na gredico pa posadimo plodovke, ki jih sadimo nazadnje. Ostale sejemo navadno od junija naprej, ko se gredice počasi praznijo. V juniju in juliju sejemo predvsem deteljice in ajdo. Od sredine avgusta naprej pa sejemo še facelijo, redkev, gorjušico, pozno v jeseni

Fotografije: iz arhiva M. Pušenjak

Tudi kapucinke so primerne za zeleno gnojenje, poleti so lepe, ko jih zakopljemo v tla, pa delujejo proti talnim škodljivcem in razkuževalno ...

pa tudi žita. Neprezimne lahko kljub temu pustimo na gredici čez zimo, saj bomo pomrznjeno maso spomladi lažje zadelali v tla. Vedno je dobro del vrta pustiti neprekopan čez zimo. Tam se skrijejo vsi v tleh koristni organizmi, ti našo zemljo spreminjajo v rodovitno prst. Seveda pa mora biti zemlja pokrita, lahko z zelenimi rastlinami ali listno maso pomrznjenih rastlin. Prekopana, odkrita zemlja pomeni propad za mnoge organizme v tleh, med njimi pa je večina koristnih. Za njih s tako zaraslo gredico ustvarimo oazo, kjer bodo počakali na toplo pomlad.

Rastline za zeleno gnojenje prinesejo veliko koristi naši zemlji, posebej v letošnji jeseni pa vam bodo zanje izredno hvaležni tudi vsi opraševalci.

Miša PUŠENJAK, kmetijska svetovalka KGZS Maribor

Za zeleno gnojenje je smiselno posejati tudi mešanico okrasnih rastlin in zelišč; odlična paša za opraševalce jeseni ...

Mini nasvet
PAPRIKE V KORITIH

Že nekaj let nam na vrtu paprike ne zrastejo več, kot si želimo. Pa smo poslušali nasvet in jih posadili v korita. Le-ta smo postavili na južno stran hiše ob steno. Na začetku smo malo dvomili, ali bo to delovalo, zato smo jih nekaj raje nasadili tudi v vrt. Že kaj hitro pa se je pokazalo, da je bila prva odločitev prava, saj so paprike v koritih v rasti zelo prehitevale tiste na vrtu. Pa smo zato tudi te nasadili v velika korita in – ne boste verjeli – te paprike so v rasti dohitele prve, ki smo jih posadili v korita. Sicer pa fotografija zgovorno potrdi resničnost zapisa. Seveda jih tudi pridno zalivamo in gnojimo.

Nasvet velja upoštevati, morda v naslednjem letu, če ste tudi vi med tistimi, ki želite obirati velike in debele paprike.

Foto: D. Jakol

Resnično bogata bera ...

Že nekaj časa pa v korita sadimo tudi čilije. Seveda vstran od paprik, da se ne bi le-te »navzele« in tudi one postale »hude«.

Daša JAKOL

Zanimivost - cvetovi premera 28 centimetrov

Lepotec hibiskus krasi vrt družine Dominc v Zlatoličju. Malo je menjal kraj domovanja (»preselil« se je namreč z drugega konca občine) in sedaj cveti v vsem svojem sijaju. Poseben je zato, ker ima zelo velike cvetove.

D. J.

Tudi v novem domu se počutim prijetno ...

Fotografije: D. Jakol

Urejeno dvorišče in lep vrt - hrana za dušo

Tako pa je zacvetelo na dvorišču še ene od družin v Zlatoličju ...

SRBI, SRBI … SRBI … ŠE VEDNO SRBI

Pozdravljeni, v današnjem sestavku bi se dotaknili zelo aktualne in zanimive teme pri naših hišnih ljubljencih: PRASKANJA. Menim, da skorajda ni lastnika psa ali mačke, ki se ne bi vsaj občasno srečal s problemom praskanja pri živali. V svoji ambulanti pogosto, zlasti poleti, opažam naraščajoč trend te problematike. Zato bi v tem sestavku želel podati lastnikom osnovne vzroke praskanja in razložiti, kaj lahko lastnik pravzaprav naredi sam, da bi se problem zmanjšal ali celo odpravil oz. preprečil. Če povem svoje izkušnje, ima vsak tretji pacient problem s kožo, praskanjem ali alergijo. Potem lahko vidimo, da je to res razširjen problem. Srbenje in posledično praskanje je sindrom, ko se žival pretirano praska s tačko, drgne po predmetih in si ne najde miru za počitek.

ZAKAJ SE PRASKA?

To je ponavadi prvo vprašanje, ko se lastnik oglasi v ambulanti. Pogosto nanj lahko odgovorimo, saj pri pregledu živali in podrobnejšem pregledu kože ugotovimo vzrok. V določenih primerih pa je vzrok praskanja lahko uganka. V tem primeru si pomagamo s posebnimi preiskavami.

Največ praskanj nastane kot posledica alergične reakcije. Najpogostejša alergična reakcija je pik bolhe. Več kot 90% alergičnih reakcij namreč povzroča bolha. Zato smo ponavadi veterinarji zoprni s standardnim vprašanjem: A ima zaščito za bolhe? Odgovor je ponavadi: Nima bolh. To je zelo pomembno za nadaljnjo diagnostiko …, namreč, če se vrnemo, da 90% alergičnih reakcij povzroča pik bolhe in bolh ne bi odpravili pa bi jih žival imela, potem se vrtimo v krogu in nikoli ne bo bolje. Zaključimo s priporočilom glede bolh: v mesecih, ko se temperatura giblje nad 8 stopinj, je potrebna zaščita za bolhe. 5% bolh živi na živali, 95% se jih zaredi v okolju. Žival se lahko okuži z bolhami na sprehodu, v naravi ali pa preko druge živali. Bolhe vidimo sicer s prostim očesom, vendar jih pogosto spregledamo. Alergično reakcijo povzroča bolšja slina, ki se izloči, ko bolha ugrizne. V najhujših primerih lahko bolhe povzročajo tudi slabokrvnost živali. Na človeka lahko preskočijo v zelo redkih primerih in se nanj ne naselijo trajno. Za žival so zelo nadležne. Njihova prisotnost povzroča hudo srbečico, lahko pa prenašajo tudi bolezni, npr. človeško trakuljo, bakterijo Bartonelo, Mycoplasmo …

Bolhe sodijo med zunanje zajedavce. Ostali zunanji zajedavci, ki še povzročajo ogromno težav in srbenje, so klopi (o klopnih boleznih morda naslednjič), komarji in peščene muhe ter garje.

KATERA ZAŠČITA JE NAJBOLJŠA?

Drugo vprašanje. Naše priporočilo temelji na individualiziranem pristopu, zato ni splošnega odgovora. Najbolje je, da izberemo zaščito, ki pokrije največ zajedavcev. V glavnem se sedaj uporabljajo tablete (Nexgard, Bravecto, Simparica, Credelio …). Najbolje je izbrati kombinirane, s katerimi še pokrijemo notranje parazite. Prednosti tablete: kombinirana zaščita, dober okus ponavadi omogoča pri ješčih živalih enostavno aplikacijo, ljudje v gospodinjstvu ne pridejo v stik z insekticidom. Slabost tablete: včasih je živali ne pojedo, lahko jo izbruhajo, ne nudi repelentnega delovanja. Čas zaščite je od 1 do 3 mesecev.

Kožni nanos v obliki ampule (Frontline, Stronghold, Advantix, Ataxxa …, pri mačkah Nexgard combo) omogočajo kot kožni nanos na kožo med ušesi tudi kot kombinirana zaščita. Potrebno pa je s kopanjem počakati 24 ur. Po nanosu naj otroci živali ne božajo, dokler se vsebina ne vpije (cca 4 ure). Zaščita traja od 1 do 3 mesecev.

Ovratnice (Foresto, Scalibor), zaščita do 8 mesecev. Potrebna je previdnost, če se žival kopa v ribniku, reki, potoku, je potrebno ovratnico sneti, saj predstavlja nevarnost za vodne organizme. Včasih se pojavi rdečina okrog vratu.

Drugo priporočilo je, da se pred izbiro zaščite dovolj dobro informiramo in izberemo tisto, ki bo najbolj ustrezna za našo žival. Poglavje bolh lahko strnemo z dejstvom, da s pravilno izbiro zaščite in redno uporabo le-te

Foto: D. Peklar

Mene pa nič ne srbi in sem srečen …

lahko zmanjšamo možnost praskanja za 90%.

Kot smo prej omenili, 90% alergičnih reakcij povzroča alergija na bolšjo slino.

KAJ ČE SE KLJUB USTREZNI ZAŠČITI ŽIVAL ŠE VEDNO PRASKA?

To pomeni, da iščemo vzrok alergične reakcije znotraj preostalih 10% . To so lahko alergije na hrano (naslednji najpogostejši vzrok srbenja), alergije na zunanje alergene (trave, cvetni prah) in pršice.

Alergija na hrano se pojavlja na različne možne alergene – beljakovine, žita, mlečne dodatke … Če sumimo alergijo na hrano, se posvetujemo z veterinarjem o eliminacijski, tj. izključitveni dieti: poskusimo z izločanjem alergenov iz hrane. Npr. če sumimo, da se naša žival praska zaradi alergije na piščanca, poskusimo piščanca nadomestiti z drugim virom beljakovin (riba, zajček, govedina). Počakamo tri tedne in opazujemo obnašanje živali. Bolj preprosto lahko uporabimo v ta namen že komercialno pripravljeno dieto, ki jo izberete skupaj z veterinarjem. Če v treh tednih ni bolje, iščemo alergen drugje. Če se naš ljubljenček praska zunaj manj kot v hiši, posumimo na pršice. V tem primeru smo pozorni tudi na izbiro ležišča, saj vemo, da so pršice v mehkih preprogah in podlogah. Pršica se lahko nahaja tudi v briketih. V tem primeru zadošča, da jih zamrznemo za nekaj časa. V kolikor pa opazimo, da se naša žival izrazito praska po sprehodu po travi, posumimo na trave. Če se začne izrazito praskati, ko zunaj narava cveti, posumimo na cvetni prah.

V primerih, ko prepoznamo alergen in ga lahko izključimo, smo problem praskanja rešili.

KAJ NAREDIMO, KO ŠE VEDNO SRBI?

V tem primeru se odločimo za dodatne preiskave, alergične teste, ki nam pomagajo določiti alergen.

Najbolje je, da alergen izločimo in tako odpravimo vzrok srbenju. V primeru, da alergena ne najdemo ali pa se alergije lotimo z lajšanjem simptomatike (to pomeni, če imamo seneni nahod in nam teče iz nosu ter oči, vzamemo tablete in zadevo umirimo), izberemo zdravila za lajšanje simptomov alergije. To je lahko v obliki injekcij, tablet …

ZAKAJ JE POMEMBNO UMIRITI SRBENJE?

S praskanjem žival poškoduje kožo in dlako. Na srbeče mesto se naselijo bakterije in glivice. To pa je že naslednji problem – proderma (vnetje kože).

Nenazadnje še omenim vpliv žleze (pravilno paranalne vrečke) v zvezi s praskanjem. Sama žleza ni vzrok praskanju, ampak ga poslabša, ker zniža prag alergične reakcije. To pomeni, da se žival lahko praska 2-krat bolj. Zato ponavadi tudi pri slednjih težavah svetujemo praznjenje paranalne vrečke.

Foto: D. Jakol

Tukaj sem jaz čuvaj …

Tako, obdelali smo pogosto in obsežno problematiko naših hišnih prijateljev. Če strnemo:

- **potrebujemo kvalitetno in učinkovito zaščito proti bolham,**
- **če je potrebno, izključimo iz hrane potencialne alergene,**
- **redno krtačimo kožuh živali,**
- **uporabljamo kvalitetne hipoalergene šampone,**
- **pravočasno se posvetujemo z veterinarjem.**

Pa naj čim manj srbi. Lep pozdrav!

Damijan PEKLAR, dr. vet. med.
(VETERINARSTVO PEKLAR)

Življenje je *potovanje*, ki zmeraj
– kamorkoli vodi – pripelje domov.

Herman Melville

Foto: D. Jakol

Doma je najlepše …

FRANC KIRBIŠ, OBČAN OBČINE STARŠE - LEGENDA SLOVENSKEGA KEGLJANJA

Franc Kirbiš ...

Že kar nekaj časa v mesecu juliju in avgustu spremljamo olimpijado ter navijamo za naše olimpijce v Tokiu. Ob spremljanju začnemo premišljevati, koliko truda, garanja morajo vložiti v svoje uspehe. Misli mi uidejo na športnike, ki jih imamo v naši občini, in nenadoma se mi pojavi ime Franc KIRBIŠ, svetovni prvak v kegljanju. Pomislim, koliko je dosegel, a vendar vem sama in verjetno še marsikdo drug premalo o njem in o tem, kako je biti športnik s takšnim naslovom. Pot me je zato vodila do njegovega doma v Trničah, kjer me je prijazno sprejel skupaj z ženo Zvonko, in pogovor je stekel.

1. Na kratko se nam predstavite z osnovnimi podatki, svojimi koreninami. Kakšno je bilo vaše otroštvo?

Rodil sem se 11. 12. 1954 mami Ani in očetu Konradu; živeli smo v Prepoljah. V družini nas je bilo 5 otrok. Brat-

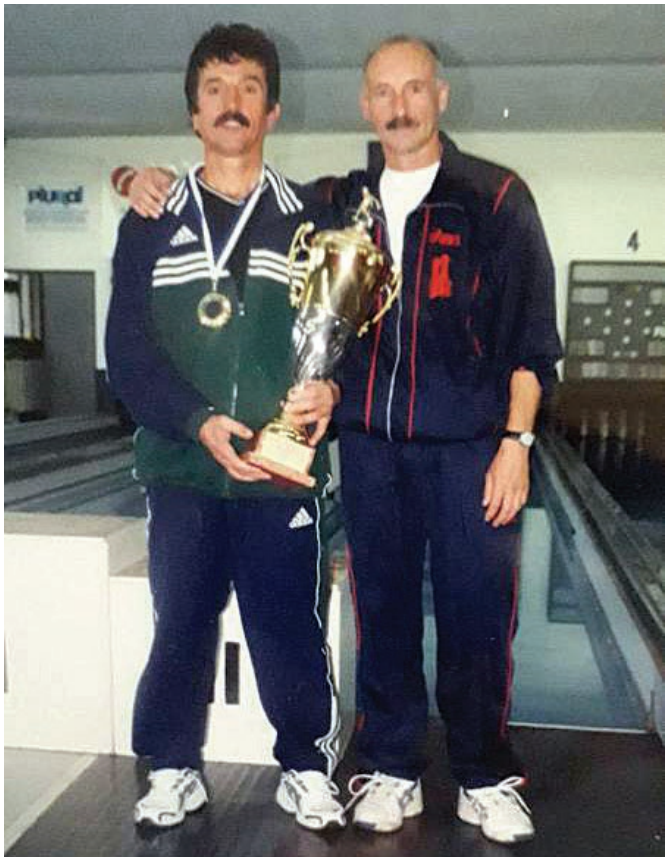

1. mesto - osvojen svetovni pokal v Budimpešti ...

je Ivan, Konrad, Tone, jaz in sestra Jožica. Osnovno šolo sem obiskoval v Marjeti in Staršah. Po osnovni šoli sem šolanje nadaljeval v Mariboru na ŽIŠ (Železniško industrijski šoli Maribor), kjer sem pridobil poklic orodjarja. Moje otroštvo je bilo lepo, skromno, a polno ljubezni in topline. Očeta smo zaradi bolezni izgubili zelo hitro. Star sem bil 17 let in spominjam se, da smo ga zelo pogrešali, saj je veliko breme padlo na mamo in tudi starejšega brata Ivana. Oče je delal v Nemčiji in kupil veliko pripomočkov, ki so nam olajšali delo na kmetiji. Leta 1978 sem se poročil in ustvaril družino z ženo Zvonko. Kmalu sta se nama rodila hčerka Mateja in sin Matjaž.

2. Kakšno vzgojo je imela vaša mama, ki je vzgajala štiri fante in eno punco?

Mama je bila in je morala biti stroga. Zelo se je trudila, saj je bila ona tista, ki je poleg dela na kmetiji odločala o vzgoji, želela je najboljše za vsakega od nas. Večkrat smo jo presenetili z otroškimi vragolijami in je tudi ukrepala. Spomnim se, da me je dobila pri kajenju oziroma poskusu kajenja. Dobil sem zaušnico, ki se je še danes spominjam.

3. Kakšno otroštvo ste nudili svojima otrokoma? Česa ste si najbolj želeli?

Z ženo sva se trudila, da sta bila deležna pozornosti, ljubezni, kot se trudijo verjetno vsi starši. Otroka sva učila in ju navajala na poštenost, odkritost in jima privzgajala delovne navade. Danes sta samostojna in odgovorna, torej sva dosegla svoj cilj. Vesela sva tudi vnukov, ki nama popestrijo življenje v vlogi babice in dedka. Imava 14-letno Izo, ki je zelo uspešna v gimnastiki, 2-letnega Taja in uspešnega 9-letnega nogometaša Lana.

Fotografije: iz arhiva F. Kirbiša

Osvojen pokal za najboljšega športnika Maribora ....

4. Kdaj in kje ste začeli trenirati kegljanje in kdo je bil tisti, ki vas je navdušil?

Prvič sem se srečal s kegljanjem na kegljišču v Staršah. Starejši brat Ivan in njegovi prijatelji so že kegljali. Sčasoma sem dobil dovoljenje in sem se jim lahko pridružil. V tem času so pričeli graditi tudi kegljišče v Prepoljah, v gostilni Ekart. Tako sta nastala dva kluba, s tem tudi tekmovanja med njima, in kot pravim sam, večni derbiji. Povedati moram, da so bili kegljači tudi vsi moji bratje in bili smo pravi družinski tim. Moji bratje, sestra in sorodniki so bili tudi moji prvi in največji navijači. Čutil sem tudi podporo sokrajanov, Prepoljcev, in drugih ljudi. Kegljal je tudi moj oče, tako da mislim, da je nekaj v genih.

5. Za katere klube ste tekmovali, kdo je bil vaš prvi trener?

Kot sem povedal, je bil moj prvi domači klub Prepolje. Leta 1982 sem dobil prvo ponudbo iz Konstruktorja. Bil sem zelo vesel in počaščen. Moj domači prepoljski klub ni bil navdušen, saj sem bil zaradi svojih kvalitet več kot dobrodošel. Še istega leta sem se priključil Konstruktorju. Po 2 letih treniranja sem prišel v njihovo člansko ekipo. Pričel sem redno trenirati in moj profesionalni trener je postal Milan Amer. To je bilo zame veliko priznanje. Sedaj treniram in tekmujem za klub Konjice (3 leta).

6. Na kateri klub imate najlepše spomine in zakaj?

Najlepše spomine imam na Konstruktor, kjer sem bil najdalj časa (30 let) in sem dosegel vse, kar je možno v kegljanju.

7. Kateri je bil vaš prvi večji športni dosežek ali dogodek in kako se ga spominjate?

Povedati moram, da je bil moj vzornik od mladih nog Miro Steržaj. Spremljal sem njegovo pot, o njem bral v časopisih. Leta 1979 je prepoljski klub organiziral turnir in se je povabilu odzval tudi Miro Steržaj, ki je bil takrat svetovni prvak v kegljanju. Dogovorjeno je bilo, da zadnjo tekmo igra Steržaj samo z mano – simultanko. Kot 25-letni fant sem bil izjemno ponosen, da sem lahko pariral prvaku, kot je Steržaj, skoraj do konca. V zadnjih trenutkih se je vendarle pokazala kot prednost njegova izkušenost.

8. Kdaj ste postali SVETOVNI PRVAK? Naštejte vaše večje uspehe. Kateri vam največ pomenijo? Zakaj?

Uspehov, medalj in priznanj je bilo ogromno. Vsaka mi pomeni nekaj posebnega, spomin na dogodek v moji športni karieri. Naštel jih bom samo nekaj. Večkrat smo bili državni prvaki ekipno. Sam sem bil 3-krat državni prvak posamično. Bil sem večkratni državni prvak v parih s Harijem Steržajem. Leta 1993 smo osvojili svetovni klubski pokal v mestu Plankstadt v Nemčiji, kar je bil takrat največji dosežek kluba. Bil sem tudi razglašen za najboljšega igralca tega tekmovanja.

Svetovni prvaki ekipno smo bili leta 1992 v Bratislavi (prva medalja v samostojni Sloveniji), leta 1994 v mestu Ludwigshafen v Nemčiji in leta 1996 v Osijeku.

Svetovni pokal posamezno sem osvojil leta 1992 v Poznanju na Poljskem in leta 2002 v Budimpešti. Moj osebni rekord na 200 lučajev je 1097 podrtih kegljev, kar sem dosegel na Dunaju za Evropsko reprezentanco, ter na 120 lučajev 706 podrtih kegljev na turnirju kegljaškega kluba Lokomotiva.

Leta 1992 sem bil razglašen za športnika Maribora. Nesel sem tudi prvo olimpijsko baklo v samostojni Sloveniji. Letos sem nosil olimpijsko baklo v občini Starše.

Vir: https://www.vecer.com/sport/drugi-sporti/mladost-vcasih-ni-kos-izkusenosti-6253719

Značilna drža našega šampiona ...

9. Kakšna je bila pot do naslova? Kako je uspehe sprejela vaša okolica?

Pot do vseh naslovov je bila trda, garaška in polna odrekanj. Neprecenljiva je bila vsekakor podpora moje žene Zvonke. Z velikim veseljem se spominjam podpore sokrajanov in na sploh vseh ljudi. Ko sem šel na 1. svetovni pokal v Poznan, sem se šele zavedal pomembnosti in s tem tudi odgovornosti do tekmovanj. Z velikim veseljem se spominjam domačega sprejema, ko smo postali svetovni prvaki. Prepoljci so mi skupaj z Jožetom Ekartom in pokojnim Ivanom Klepom pripravili nepozaben sprejem. Ko sem prišel iz službe, so me pričakali s kočijo in me vozili po Prepoljah. Ta dan je bil praznik, nihče ni doma nič delal. Jože Ekart je spesnil tudi pesem NAŠ ŠAMPION. Spominjam se tudi, da sta Jože Ekart in brat Konči doma rekla, da gresta v Avstrijo prodajat bučne koščice, v resnici pa sta me šla podpirat v Bratislavo. Naslednji dan je prišel navijat za mene cel avtobus domačinov. To mi je zelo veliko pomenilo in sem vsem hvaležen.

10. Kako je gledala na vašo športno kariero družina?

Žena Zvonka pove, da so ga podpirali in se veselili vsakega njegovega uspeha:

»Velikokrat je bil odsoten in pogrešali smo ga na družinskih praznovanjih. Vedno smo bili deležni daril z različnih držav. Spomnim se smešne obleke, ki je bila moderna čez 2 leti in sem jo z veseljem nosila. Ko je Jože Ekart organiziral srečanje Spomini na gostijo, so prišli vsi v parih, jaz pa kar sama, ker je bil Franc na tekmovanju. No, ampak smo na ta račun rekli marsikatero šalo. Drugače pa je mož izredno delaven, vztrajen, natančen človek, kar je pokazal pri športu in tudi pri delih doma. Odlikuje ga ljubezniv in spoštljiv odnos do nas v družini in do vseh ljudi. V svoji okolici vidi ljudi, ki potrebujejo pomoč in tudi pomaga.«

11. Kaj vam je dalo kegljanje? Katere so tiste lastnosti, ki jih mora imeti športnik, ki se odloči za kegljanje? Je kaj posebnega?

Kegljanje mi je veliko dalo. Spoznal sem, kaj pomeni športna disciplina, natančnost, timsko delo … Spoznal sem, da je URA zakon in da se je treba držati vseh dogovorjenih pravil in reda. To je tudi oblika spoštovanja do soljudi. Tudi drugače sem takšen. Videl sem veliko sveta in spoznal veliko novih ljudi. Pri lastnostih pa bi rekel, da je pomembna vztrajnost, potrpežljivost, predanost in seveda tudi talent.

12. Ali je šel kateri od vaših otrok po vaših stopinjah? Ste katerega od njiju spodbujali v tej smeri?

Spodbujal posebej nisem nobenega, ker sem vedel, da je za vsak vrhunski šport potrebno veliko garanja in odrekanja. A vendarle je šel po mojih stopinjah sin Matjaž, ki tekmuje v 2. ekipi za Konstruktor.

13. Kako gledate na svoj naslov danes? Kje je kegljanje danes v primerjavi s takratnim?

Na svoje naslove, dosežke sem ponosen in se jih spominjam z lepimi občutki. Zavedam se, da velik delež pripada moji ženi in družini, ki so me podpirali. Kegljanje je do danes zelo napredovalo. Spreminjajo se kegljišča, ki so modernejša in opremljena s kvalitetnimi materiali. Keglji so modernejši, imajo sodobnejšo obliko. Perspektivni igralci mečejo krogle s hitrostjo 38 do 42 km na uro.

14. Kako bi navdušili mladega človeka za kegljanje? Kje se udejstvujete danes?

Mladim bi preprosto svetoval, naj se ukvarjajo s športi, ker bodo pridobili vrednote, ki jim bodo koristile v življenju. Sledijo naj svojim občutkom in naj ne obupajo ob prvih padcih. Res pa je, da v občini ni objekta, kjer bi lahko kegljali mladi in starejši. Tukaj imam grenak priokus, ker so bili dogovori na občini v tej smeri, vendar je vse skupaj padlo v vodo. Danes kegljam za klub Konjice, za društvo upokojencev Marjeta, sem član KUD Ivan Lončarič in predvsem uživam doma z družino.

15. Menite, da bi moralo biti kegljanje tudi olimpijska disciplina?

Popolnoma se strinjam. Leta 1992 smo bili najbližje OI. Kegljanje si zasluži olimpijado.

16. Kako gledate na športne dosežke naših olimpijcev? Kateri šport spremljate z največjim veseljem?

Vzeto iz: https://www.os-starse.si/slovenska-bakla-v-starsah (Foto: J. Banfi)

Slovenska bakla v rokah Franca Kirbiša …

Jože Ekart

NAŠ ŠAMPION

Kot fantič mlad
prihajal rad
je na kegljišče naše,
se je učil,
se je kalil,
je športnik pravi bil.

Smo takrat rekli
vsi na glas:
»Francl bo še as!«
Zdaj pozna
kegljaški svet
njegov izdelan met.

Ko podira keglje Francl,
padata »natur« in »krancl«,
žiga žaga, žiga žaga,
rom pom pom,
Francl naš je šampion.

Ko podira keglje Francl,
smo ponosni vsi,
saj kegljaški šampion
naše je krvi.

Pesem je Jože Ekart posvetil prijatelju in sovaščanu Francu Kirbišu ob prvi osvojitvi naslova svetovnega prvaka v kegljanju v Bratislavi. Odmevala je ob spremljavi ansambla Ekart na sprejemu v PREPOLJAH, kjer se je zbralo okrog 1000 ljudi. Spomini so nepozabni.

Za objavo pripravila Marta STEPIŠNIK

Vir: Jože Ekart, Rime, ki jih piše srce, Prepolje, KGD Ptičica, 2013

Vse športe spremljam in navijam z velikim veseljem, ker kot športnik vem, koliko truda in odrekanj je potrebno.

Franc Kirbiš je dosegel v kegljanju izjemne, vrhunske športne rezultate in je ŠAMPION. V pogovoru o njegovih uspehih sem začutila njegovo skromnost, njegovo pripravljenost pomagati ljudem, zato bi dodala, da je ŠAMPION TUDI KOT ČLOVEK.

Hvala in še naprej vse dobro, tako na osebni kot tudi športni poti.

Marta STEPIŠNIK

OLIMPIJSKA BAKLA V STARŠAH

Čeprav so Olimpijske igre že pri koncu in so naši šampioni osvojili kar nekaj medalj, se spomnimo, da je tudi našo občino obiskal OLIMPIJSKI OGENJ. Dogodek se je odvijal 7. julija ob 14.30. Čeprav je bil prvoten plan načrtovan kar precej drugače, smo bili primorani iz strani OK dogodek spremeniti tako rekoč v zadnjem dnevu. S pomočjo učiteljice Carmen Onišak in Andija Mlakarja smo dogajanja po vaseh v občini prestavili v Starše. Table z imeni vseh vasi, ki jih imamo v občini Starše, smo postavili od osnovne šole v Staršah in naredili krog okoli igrišča do trgovine Jager in nazaj do šole.

Vsaka vas je imela svojega predstavnika, nosilca bakle, z njim pa so tekli še ostali športniki in zvesti privrženci športa. Za Loko je bil nosilec bakle Andrej Geržina, Rošnjo je zastopal Blaž Bandur, za Marjeto je tekel Marko Klasinc, baklo za Trniče je prevzel Franc Kirbiš, za Brunšvik Iza Ogrizek, Prepolje Staš Kraner, Zlatoličje Boštjan Antončič in Starše Mitja Rešek.

Bakla pred cerkvijo v Staršah ...

Po predaji bakle iz vasi do vasi smo se zbrali pred OŠ Starše, od koder so na glavno prizorišče, ki je bilo na vaškem središču v Staršah, baklo odnesli prostovoljni gasilci iz Starš.

Na vaškem središču nas je pričakalo kar nekaj ljudi, ki so bili deležni predstavitev vseh nosilcev bakle. Tam se nam je pridružil še župan občine Starše Stanislav Greifoner, ki je imel kratek nagovor. Z nami sta bila še ravnatelj OŠ Franc Kekec in podravnatelj Živan Klajderič, imeli pa smo tudi posebnega gosta, podpredsednika Olimpijske zveze Slovenije, mag. Janeza Sodržnika, ki nam je prav tako namenil nekaj besed.

Vsi udeleženci so prejeli majico z napisom IMAMO OLIMPIJSKE SANJE. Na ta vroč poletni dan je občina poskrbela za ohladitev z vodo in sladoledom. Kot govori star slovenski pregovor, v slogi je moč, smo bili deležni tudi tega, saj so se vsi predstavniki krajevnih

Nosilci bakle prihajajo na vaško središče ...

skupnosti redno udeleževali vseh sestankov, ki pa jih ni bilo malo.

Zato še enkrat vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešni prireditvi, en velik HVALA. Hvala tudi našim uspešnim športnikom za izjemne dosežke na Olimpijskih igrah v Tokiu. Upam, da bomo čez 4 leta spet deležni tega res lepega dogodka, ki je marsikateremu posamezniku pustil nepozaben spomin.

Jožica KELC, koordinatorica prireditve

Fotografije: D. Jakol

Župan je nagovoril prisotne ...

Bližajo se poletne olimpijske igre v Tokiu, ki jih Slovenci z nestrpnostjo pričakujemo. Predvsem sedaj, ko so se naši košarkarji uvrstili na ta tako želeni olimpijski turnir.

(Članek je nastal v začetku meseca julija, čeprav ga vi berete, ko so OI že končane.)

Judo (japonsko 柔道)

Pa ne bomo govorili o košarki, temveč o športu, ki nam je do sedaj prinesel največje uspehe na poletnih olimpijskih igrah. To je judo. Naše judoistke so najuspešnejše predstavnice slovenskih športnikov po številu medalj in njihovi žlahtnosti na poletnih OI.

ZLATA MEDALJA		
Tina Trstenjak	Ženske do 63 kg	Rio de Janeiro 2016
Urška Žolnir	Ženske do 63 kg	London 2012
BRONASTA MEDALJA		
Urška Žolnir	Ženske do 63 kg	Atene 2004
Lucija Polavder	Ženske nad 78 kg	Peking 2008
Anamari Velenšek	Ženske do 78 kg	Rio de Janeiro 2016

Zelo rada spremljam šport, še posebej slovenske športnike in se veselim vsakega njihovega uspeha, zato me je zanimalo kaj več o judu. Priznam, pogledam borbe naših judoistov, vendar čisto iskreno, ne vem ravno veliko o tem športu, zato sem se o judu pogovarjala z BLAŽEM BANDURJEM, mladim judoistom iz Rošnje.

Blaž je pričel trenirati judo v 3. razredu osnovne šole v šolski telovadnici. Pravi, da ga je na začetku vzpodbujala mama in vztrajala pri tem, da tudi sam vztraja s treningi. V petem razredu pa se je včlanil v Judo klub Apolon Maribor in s treningi pričel resneje. Ko se je dobro spoznal z ostalimi, ki so trenirali, mu je postalo prijetno, dobra družba ga je dodatno motivirala, da vztraja. Ob koncu OŠ so se začeli zanj prvi vidnejši uspehi na mednarodnih tekmovanjih, zato vztraja s treningi še sedaj.

Foto: iz arhiva kluba Apolon

Blaž Bandur, 3. mesto ...

Blaž je zaključil 3. letnik II. gimnazije Maribor. Pravi, da lahko usklajuje šolo in šport, potrebno je nekaj organizacijskih sposobnosti, truda in volje, v pomoč mu je pridobitev statusa športnika in profesorji so zelo razumevajoči in se lahko vse dogovori. Tudi trener v klubu razume, kadar ima v šoli kakšne nujne obveznosti ali kakšno dodatno nalogo, ki jo želi opraviti.

»Včasih je zelo naporno,« pravi Blaž, vendar si z medsebojno pomočjo in podporo v klubu stojijo drug drugemu ob strani in si pomagajo, ne glede na to, da gre pravzaprav za individualni šport. Kadar je treba, delujejo kot ekipa.

Treningi potekajo 6-krat na teden po uro in pol do dve uri.

Tekme se razpisujejo v začetku leta, organizirajo jih posamezni klubi, terminsko pa jih usklajuje Judo zveza Slovenije. V poletnem počitniškem času tekem ni, drugače pa so dve do tri na mesec.

Blaževa najboljša dosežka sta 3. mesto na državnem tekmovanju leta 2020 in 2021. Leta 2020 je tekmoval v kategoriji do 81 kg, 2021 pa do 90 kg.

Težave zaradi pandemije so se izredno kazale tudi v športu. Blaž mi pove, da je prekinitev treningov, še bolj pa zaustavitev tekmovanj, na športnike zelo slabo vplivala. S treningi vzdržuje športnik neko formo, vendar brez tekem enostavno ne gre. V letu 2021 so imeli dve, kar je res katastrofalno.

Blaža čaka sedaj 4. letnik in z njim matura. Ko sem ga povprašala o načrtih za naprej, mi je iskreno odgovoril, da še ne ve, vendar je zaključek SŠ zanj prioriteta. V naslednjem šolskem letu bo Blaž še vedno sodil med mladince, kar je zagotovo njegova prednost, to pa tudi pomeni, da bo imel več možnosti za vidnejše rezultate. Pravi, da bo ravno zaradi tega še vztrajal, kako pa bo, ko se bo vpisal na fakulteto, pa še res ne ve.

Motiv mu je v teh dveh letih zaradi epidemije malo upadel, enako se dogaja ostalim v klubu, nekaj sotekmovalcev je v tem času popolnoma prenehalo s treningi. Za dvig motivacije je poskrbelo državno prvenstvo, kjer jim je v klubu uspel res vrhunski rezultat, in sicer 6 tekmovalcev iz kluba je osvojilo 4 medalje.

Kakšen pa je zdaj pravzaprav ta šport?

Blaž mi je zelo potrpežljivo razložil značilnosti tega zelo zanimivega športa.

Judo je kontaktna borilna veščina z veliko različnimi meti, vendar brez udarcev. Borba poteka na tleh ali stoje. Če se odvija stoje, se deli na mete, če pa na tleh, se deli na končne prijeme in na vzvode ter davljenje. Davljenje lahko traja tako dolgo, da nasprotnik izgubi zavest in takrat se borba prekine; ta izgubi neposredno, ker ni predal borbe dovolj hitro.

Oseba, ki vadi oz. trenira judo, se imenuje judoist. Učenci, oblečeni v bele uniforme, t. i. **judogije** (japonsko), (poenostavljeno v kimone), vadijo pod vodstvom učitelja mojstra, **senseija**. Kraj vadbe se na Japonskem imenuje **dodžo**, drugje po svetu pa so to po navadi večje ali manjše splošne telovadnice. Zaradi varnosti pri padcih se vadba vrši na posebnih blazinah, t. i. **tatamijih**.

Judo lahko poleg tehnik vsebuje tudi filozofsko plat, tesno povezano z vadbo. S preoblikovanjem v moderni olimpijski šport se je ta del juda ponekod zelo omilil ali celo izginil.

Trener zgolj občasno razlaga o filozofski plati, o nalogah judoista, ta mora ščititi šibkejše, veliko poudarja zdrav duh v zdravem telesu. Ta filozofska plat pride bolj do izraza pred polaganjem, to je izpit za višji pas. Tudi meditacije se lotijo včasih pred tekmo, če se trenerju zdi potrebno.

Z namenom beleženja napredovanja in stopnje usvojenega znanja učencev se je uvedel sistem zaporednih stopenj in pasov. Stopnje se delijo na:

- **kju** - šolske oz. osnovne stopnje (od belega do rjavega pasu),
- **dan** - mojstrske oz. nadaljevalne stopnje (10 stopenj črnega pasu).

Vsaka stopnja se podeli učencu po uspešno opravljenem preizkusu znanja in se označuje z določeno barvo pasu.

Foto: iz arhiva kluba Apolon

Blaž Bandur med borbo ...

Do modrega pasu polagajo izpite v klubu, pred predstavnikom komisije.

Kako poteka tak izpit: Blaž bo v kratkem polagal izpit za črni pas, 1. dan. Ti izpiti potekajo običajno dvakrat na leto, zanje so razpisani roki, na katere se lahko prijaviš in izpit opravljaš pred komisijo. Običajno izpiti potekajo v Ljubljani in Izoli.

Najprej je del izpita, ki se imenuje **kata**, to je ohranjanje tradicionalnih oblik posameznih metov. Kandidat v določenem zaporedju prikaže mete, pri katerih so vnaprej določeni gibi. Za vsak pas posebej so meti določeni. Potem sledi teorija. Postavijo ti vprašanja, ki se navezujejo na zgodovino juda, namene …

Pogost je naslednji sistem stopenj in pasov:

brez stopnje = beli pas (začetnik)	2. kju = modri pas (učenec)
8. kju = rumeno-beli pas (učenec)	1. kju = rjavi pas (učenec)
7. kju = rumeni pas (učenec)	1. dan - 5. dan = črni pas (mojster)
6. kju = rumeno-oranžni pas (učenec)	6. dan - 8. dan = rdeče-beli pas (mojster)
5. kju = oranžni pas (učenec)	9. dan = rdeči pas (mojster)
4. kju = oranžno-zeleni pas (učenec)	10. dan = beli pas, dvojna širina (mojster)
3. kju = zeleni pas (učenec)	

Kako zahtevne so te stopnje oz. pasovi, govori dejstvo, da ima v Sloveniji manj kot 10 judoistov črni pas, 6. do 8. dan.

Meti v judu ...

Vir: splet

Najvišja stopnja, 10. dan, ni formalna stopnja in se podeljuje kot priznanje posameznikom za doživljenjsko delo v judu ali posebne zasluge. Do sedaj je bilo podeljenih 15 takih priznanj.

V judu so zelo pomembni tudi kilogrami. Tako ženske kot moški so razdeljeni v kategorije, ki temeljijo na teži tekmovalcev. Pri teži tekmovalcev se kaže taktika trenerjev, namreč pred borbo lahko tekmovalec izgubi tudi do 3 kg.

ŽENSKE	MOŠKI
- do 48 kg	- do 60kg
- 52 kg	- 66 kg
- 57 kg	- 73 kg
- 63 kg	- 81 kg
- 70 kg	- 90 kg
- 78 kg	- 100 kg
- nad 78 kg	- nad 100 kg

Seveda se nisem mogla izogniti vprašanju, zakaj naše judoistke dosegajo bistveno boljše rezultate kot moški. Pogledala sva lestvico olimpijskih uvrstitev ter uvrstitev na svetovnih in evropskih prvenstvih. Ženske so resnično veliko, veliko bolj uspešne kot moški. Mene to kar malo preseneča, saj je judo borilna veščina, za katero bi na prvi pogled rekli, da je bolj pisana na kožo moškim.

Blaž pravi, da so ženske veliko bolj disciplinirane, bolj osredotočene, nekako resneje jemljejo treninge kot pa moški. To vidi tudi sam v klubu.

Strinjala sva se, da bodo zagotovo naši judoisti, še bolj verjetno judoistke, s prihajajočih OI ponovno prinesli kakšno odličje. Jaz mislim, da med njimi ponovno zlato.

Če so se najina ugibanja uresničila, pa sedaj, ko prebirate ta članek, najverjetneje že veste, kako so se razpletle olimpijske borbe naših judoistov in judoistk.

Anita BABIČ

35. memorialni turnir »MIRKA DOBNIKA«

Turnir je potekal od srede, 28. julija, do sobote, 31. julija 2021, v športnem parku Starše.

Sodelovalo je 6 nogometnih ekip: SKORBA, MIKLAVŽ, STARŠE, DOBROVCE, GEREČJA VAS, MARJETA.

V sobotnem finalu je ekipa GEREČJE VASI premagala gostitelja turnirja, ekipo Starš, in tako osvojila prvo mesto, druga je bila ekipa Starš, tretje mesto pa je osvojila nogometna ekipa iz Dobrovc.

Pokale za osvojena prva tri mesta so podelili: Adolf Šerdoner, častni občan občine Starše, Domen Majcen, podžupan občine Starše ter Darjan Domadenik, nečak pokojnega Mirka Dobnika.

Turnir je potekal v druženju in sproščenem vzdušju, v spominu tudi na vse ostale preminule člane ŠD Starše.

V imenu ŠD STARŠE se zahvaljujem vsem, ki so pripomogli, da smo spravili pod streho že 35. memorialni turnir »MIRKA DOBNIKA«.

Srečko GORINŠEK, predsednik ŠD Starše

P. S.: Zvočne posnetke komentarjev in slike posameznih akterjev (trenerji, sodnik) najdete na spletu BK Tv, ki je spremljala turnir.

Če v življenju naletiš na pot brez ovir,
ta bržkone ne pelje *nikamor*.

Neznani avtor

Biti na svetu je morebiti drago, toda v ceno je vključeno brezplačno *potovanje* okrog sveta enkrat letno.

Ashleigh Brilliant

Igra je bila vredna ogleda ...

Še dobro, da je žoga okrogla ...

Foto: T. Demirovič

POHOD NA VURBERK

Pred 28-imi leti se je porodila ideja med tremi družinami v Zlatoličju, da bi prečkali reko Dravo in osvojili sosednji hrib Vurberk, ki ga iz Zlatoličja dnevno opazujemo. Bilo nam je všeč, zato smo pohod naslednje leto ponovili. Pridružilo se nam je še nekaj Zlatoličanov. Odločili smo se, da s pohodi nadaljujemo pod okriljem ŠD Zlatoličje. Število udeležencev je naraščalo, pridružili so se nam občani drugih naselij občine Starše. Zaradi zanimanja planincev PD Fram smo ta pohod razpisali tudi v PD Fram. In tako je postal to naš tradicionalni pohod, ki se ga zaradi prečkanja reke Drave udeležijo tudi planinci iz bolj oddaljenih krajev.

Foto: N. Bobovnik

Cilju naproti ...

In kako poteka pohod? Zadnja leta se zberemo pred domom ŠD Starše. Tu se porazdelimo, nekaj se nas odpelje z avtomobili na drugo stran do hišice Ribiške družine Ptuj, pododbora Duplek v Vurberku – Čreta, drugi pa gredo proti reki Dravi na mesto, kjer je možen prehod preko nje. Nekaj let so nam gasilci zagotovili prevoz s čolni (PGD Zlatoličje, PGD Starše in PGD Dvorjane).

In potem vzpon na Vurberk. Na gradu poteka druženje, podelitev priznanj za pet, deset, petnajst, dvajset in petindvajset vzponov na Vurberk. Letos je priznanje za 20 pohodov prejela Jožica Matjašič, za 5 pohodov pa Stojan Krošel. Obiščemo seveda bife na gradu Huda Liza (zelo prijazni), tudi zalogo iz nahrbtnikov izpraznimo in pot nazaj je nekoliko lažja.

Pa še nekaj statistike. Višina najvišje točke je 430 m, začetek na 228 m. Torej je vzpona približno 200 m.

Pohodi potekajo torej že 28 let. Četudi je bilo kdaj slabo vreme, je pohod bil, sicer z nekoliko slabšo udeležbo. Na do sedaj 28 pohodih je bilo prisotnih skupaj 286 pohodnikov, nekateri večkrat, torej skupaj 977 udeležencev. Najmanjša udeležba je bila lani, 7 pohodnikov (Covid in zelo slabo vreme), največja leta 2006, 63 pohodnikov. Letos nas je bilo na pohodu 26, za prečkanje Drave so se odločili 3 pohodniki.

Upamo, da bo prehod preko reke Drave kmalu zopet mogoč za večino udeležencev z vlečnico preko Drave ali kakšnim drugim prehodom.

Na koncu še podatki o udeležencih z 20 in več pohodi:

Število pohodov	Pohodniki
28	1
26	3
23	7
21	2
20	3

www.gradovi.net/grad/vurberk_grad

Vabimo vas na 29-ti pohod v soboto, 23. julija 2022.

Stanka VOBIČ

Pohodniki na Vurberku – za spomin so se postavili »po gasilsko« ...

Foto: N. Bobovnik

SADNA POLETNA TORTA

Recept, ki sem ga nekoč prejela od sodelavke Maje, nosi naslov »Mandarinina torta«. Vendar pri nas zaenkrat na vrh nadeva še nikoli nismo dali mandarin, ampak največkrat maline z jagodami in tudi malo ribeza, da smo dobili sladko-kislo kombinacijo. Sladici pravimo kar Majino pecivo. Pa sploh ni pomembno, kako ji rečemo, glavno, da je vedno dobra. Prileže se najbolj poleti, saj jo ohladimo v hladilniku. Pa preidimo kar k receptu.

Sestavine za testo:

15 dag moke
1 žlička pecilnega praška
75 g sladkorja (tega lahko damo tudi manj)
ščepec soli
1 jajce
75 g masla

Vse sestavine zmešajte in dajte v hladilnik za 30 minut.

Sestavine za nadev:

½ l mleka
2 vaniljeva pudinga
20 dag sladkorja (ali manj)
3 kisle smetane

Postopek dela:

Zavrite pol litra mleka. Od hladnega že prej odvzemite 8 žlic mleka. V odvzeto mleko stresite oba pudinga in sladkor. Dobro zmešajte in vlijte v preostalo vrelo mleko. Ko se zgosti, malo ohladite in v puding vmešajte 3 kisle smetane (najbolje z mešalnikom).

Testo razvaljajte in cel tortni model obložite s testom – prej ga namastite. Na testo nadevajte kuhan puding in ga poravnajte. Mandarine oz. jagode, maline, ribez odcedite (ali drugo poljubno sadje) in naložite na puding. Testo z nadevom položite v ogreto pečico. Pecite eno uro na 175 stopinj Celzija. Izklopite in čez 5 minut vzemite ven. Ko se torta ohladi, po vrhu prelijte s tortnim prelivom – želejem (v trgovini ga npr. najdete pod imenom Tortni preliv – vsebino vrečke vsujte v ¼ l vode, dodajte 2 žlici sladkorja, zavrite, malo ohladite in polijete po sadju; ko se preliv ohladi, želira).

Nato torto dajte še za nekaj ur v hladilnik.

(Zelo dobra je tudi različica s čokoladnim pudingom in z višnjami na vrhu!)

Pa dober tek!

Daša JAKOL

P. S.: Kot vidite, sem tokrat zopet pobrskala po domačih preizkušenih receptih in za objavo izbrala novega. Pričakovala pa sem, da se boste opogumili tudi vi. (Sicer pa so začetki vedno težki! Je tako?) Naš KUHARSKI KOTIČEK bo namreč zaživel, če boste svoje preizkušene recepte, na katere ste najbolj ponosni, za objavo poslali še sami. Seveda pa izdelek tudi fotografirali – lahko tudi po delovnih fazah.

Foto: J. Sušnik

Že videti je slastno ...

Tekst in fotografijo/e za oktobrsko številko glasila **do 5. oktobra** pošljite na: **glasilo@starse.si**.

Ker pa zelo dobro kuhajo tudi naše mame, prosim »ta mlade«, da starejšim po potrebi pomagate pri izbiri recepta in objavi.

Hvala!

Poleti pripravljamo ozimnico

DOMAČA "MEDITERANSKA OMAKA"

Foto: D. Jakol

Naj vam tekne ...

Na vrtu je letos veliko paradižnika in paprike, pa tudi bučke so lepo obrodile. Kadar imamo dober pridelek, ga nekaj prav gotovo pospravimo za ozimnico.

Ena od možnosti je naslednja. Vse navedene vrste zelenjave narežemo na kocke in jih damo kuhat v večjo posodo (pri nas v posodo, ki drži 7 litrov; 1/3 vsake vrste). Bučke olupimo, če so že večje. Solimo po okusu in malo sladkamo. Dodamo še začimbe: baziliko, majaron in origano – nasekljamo za eno pest (najbolje z vrta, veljajo pa tudi posušene). Nekaj glav čebule narežemo na večje kose, jih prepražimo na oljčnem olju (nekaj žlic), dodamo še 2 – 3 stroke česna in praženo dodamo k zelenjavi. Ko zelenjava zavre, kuhamo še nekaj časa, da povre malo tekočine, in že je čas, da vse skupaj pospravimo v kozarce za vlaganje (prej jih v pečici segrejemo na 100 % C). Polne kozarce zapremo in jih za nekaj ur pokrijemo, da se počasi ohladijo. Pozimi se jed kot polivka najbolje poveže z rižem, seveda pa tudi s testeninami ali služi kot dodatek k drugim jedem.

Naj uspe tudi vam in vam seveda tekne!

D. J.

PRAVLJICA O HVALEŽNI MIŠKI

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/sl/4/47/Mi%C5%A1ka.jpg

Moja mati v hiši ni trpela nesnage, posebej pa je bila gorka mišim, muham in drugi plazeči in leteči golazni. Tako smo imeli po vseh prostorih nastavljene razne rastline – baziliko, sivko in paradižnikove sadike na oknih, ker naj bi le-te preprečevale vstop muham in drugim insektom.

Živeli smo v vasi, kjer je bilo pretežno kmečko prebivalstvo. Slednje je imelo za posledico, da smo bili obkroženi z govejimi in svinjskimi hlevi, v katerih so bivali roji muh, ki so seveda silili tudi k nam, posebej če se je pozabilo pospraviti kakšno hrano z mize. Med ostalimi »preventivnimi« ukrepi je moja mati nastavljala tudi mišje pasti.

Bil je čas proti koncu vojne, ko so posamezniki jemali v roke svojo pravico sojenja in so se razmahnila maščevalna dejanja. Na dan so stopile vse zamere iz časa pred vojno. Tiste dni, ko smo se vsi bali, kaj bo, če bo takšno stanje trajalo, je moja mati spet ujela miško. Ujeta stvarca se je zaletavala v žičnato kletko, male očke so ji švigale po prostoru in iskale rešitev. Mati še jetnice ni našla, zato sem odprl vratca in jo vzel v roke. Nikoli ne bom pozabil prestrašenih očk in razbijanja malega srčka, ko sem jo držal v dlaneh. Odnesel sem ubogo stvarco v skedenj in jo spustil. Švignila je na svobodo, a za čudo, tik pred steno skednja se je ustavila, obrnila malo glavico in me nekaj sekund gledala. Zdelo se mi je, da njene očke izražajo globoko hvaležnost.

Kakor smo se bali, so bili zadnji dnevi vojne zares kruti. Posamezniki so samopašno delili pravico po vasi in tudi našo hišo je našel človek, ki je menil, da nam mora prešteti kosti. Neke noči so planili v hišo, nas vrgli iz postelj ter nam očitali dejanja, za katera nismo ničesar vedeli. Nato so očeta in mater hudo pretepli, mene pa odpeljali. Zaprli so me v klet pri bližnjem sosedu, me tam pretepali in hoteli vedeti za zadeve, o katerih nisem imel pojma. Ko niso ničesar dosegli, so me z vrvjo privezali za noge k steni, roke pa so mi tudi z vrvjo zvezali na hrbet. Nato so odšli, ne da bi mi dali hrano ali vodo.

Ne vem, koliko dni sem tako ležal v kleti. Nekaj dni sem še slišal glasove z dvorišča, potem pa je vse utihnilo. Bil sem že na robu nezavesti, lizal sem vlažno steno kleti, ker sem bil že brez uma od žeje. Napol v nezavesti sem začutil, da mi po hrbtu nekaj leze. Bilo mi je vseeno, saj sem bil prepričan, da bom vsak čas umrl. Potem pa sem zaslišal tiho škrtanje, kot bi nekdo grizel suh kruh. Precej časa je to trajalo in zdelo se mi je, da vedno več živali z drobnimi nožicami hodi po mojem hrbtu. Nenadoma pa sem imel roke proste. Prevalil sem se na bok in zagledal skupino malih sivih mišk, ki so se hitro razbežale, samo ena je še postala in me gledala. Spoznal sem očke male miške, ki sem jo pred več tedni rešil iz materine pasti. Kakor da bi mi pomežiknila, je trepnila z očkami in odbrzela.

Slaboten kot sem bil, mukoma sem si še osvobodil noge in se previdno odplazil iz kleti. Bal sem se, da me bodo spet privezali. Na dvorišču sem se skril, ko me je nenadoma odkril sosed. Začudil se je in mi povedal, da so bando polovili in da spet vlada red. Kar se mene tiče, pa so tako vsi mislili, da so me ubili, mi je še povedal.

Nikoli ne bom pozabil male miške in nikoli več ne bom dovolil materi, da bi nastavljala past.

M. T.

https://osmice.info/index.php/2020/09/06/kaj-je-osmica/

Zdi se mi, da je v življenju pomembno samo to,
da *ne škoduješ* drugim ljudem
in da tolažiš tiste, ki so žalostni.

Olive Schreiner

Verzi vzeti iz:
Dragoceno življenje – lepe misli, drobne radosti
Hiša knjig, HKZ, Ljubljana, 2020

Nagradno vprašanje
V KATEREM KRAJU GNEZDIJO ŠTORKLJE

V prejšnjem glasilu smo zapisali, da nam lahko v uredništvo pošljete kakšen pozdrav z dopusta ali opišete značilnosti kraja, kjer dopustujete. Odzval se je eden od bralcev in nam poslal pozdrav ter fotografijo z izleta nekje v Sloveniji.

Pa smo se odločili, da ob tem postavimo nagradno vprašanje: **V katerem kraju v Sloveniji gnezdijo štorklje, ki jih vidimo na fotografiji?**

Odgovor pošljite do 30. septembra 2021 na e-naslov: **glasilo@starse.si** ali po pošti na naslov: Občina Starše – za nagradno vprašanje iz uredništva, Starše 93, 2205 Starše; izžrebanega nagrajenca čaka uporabna nagrada.

Seveda pa še nadalje velja, da nam lahko pošljete pozdrave ali vtise s svojega oddiha (saj vemo, da se bliža september, ko se nekateri šele odpravljate na dopust).

Urednica

Foto: J. Sušnik

Ali veste, v katerem kraju v Sloveniji gnezdijo štorklje, ki jih vidite na fotografiji?

POPRAVEK

V 78. številki GLASILA OBČINE STARŠE je na strani 35 v prispevku **Državno gasilsko tekmovanje za člane in starejše gasilce**, avtorja Aneja Lukana, pri končnem oblikovanju prišlo do neljube napake. Pri fotografiji starejših gasilcev PGD Zlatoličje je pri pripisu k fotografiji ponagajal »en velik škrat« in spodaj zapisal nepravilne podatke.

Fotografijo s pravilnim pripisom zato objavljamo še enkrat. Za nevšečnost se vam iz uredništva, naši dragi gasilci iz Zlatoličja, ISKRENO OPRAVIČUJEMO.

OPRAVIČUJEMO pa se tudi avtorju prispevka, ki je za objavo poslal pravilne podatke.

Urednica

Foto: iz arhiva PGD Zlatoličje

Starejši gasilci PGD Zlatoličje ...

Življenja velikih
ljudi nas
spominjajo,
da je naše
življenje lahko
veličastno.
Zato zapustimo
za seboj odtise
nog v pesku časa.

Henry Wadsworth
Longfellow

OBVESTILO IZ UREDNIŠTVA

Prispevke za 80. številko GLASILA OBČINE STARŠE, ki bo izšla konec OKTOBRA, sprejemamo na naslov glasilo@starse.si. Pošljite jih TAKOJ po raznih dogodkih, ko so spomini še živi, ali vašem navdihu za pisanje, **zadnje pa še 5. OKTOBRA 2021.** Izjem glede oddaje po roku zaradi narave dela, ki je vezano na lektoriranje, urejanje, oblikovanje in tiskanje, žal ne moremo delati. To naj nadalje velja ZA VSE OBČANE in ZAPOSLENE na celotnem območju naše občine.

Napisanemu prispevku dodajte NASLOV in ob koncu obvezno navedite svoje IME in PRIIMEK. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavljali. Če želite, dodajte še svoj naziv ali funkcijo. Tudi pri fotografijah pripišite, kdo je njihov AVTOR.

O čem vse boste pisali? Malo poglejte okrog in takoj se bo pojavila ideja! Lahko npr. predstavite svojo dejavnost, ki jo opravljate v občini, predstavite koga, ki počne kaj posebnega, ali nam zaupate kaj posebnega o sebi. Spomnite se kakšnega zanimivega dogodka iz preteklosti ali nam zaupajte svojo najstarejšo fotografijo. Saj veste, zgodovina je vedno zanimiva. Pošljite nam fotografije vaših okroglih praznovanj – seveda tudi porok, kot nekoč, s kratko vsebino. Otroci, učenci, dijaki, študentje, tudi za vaše prispevke je prostor v našem skupnem glasilu. Veseli jih bomo! Lahko nam pošljete tudi ideje, o čem bi želeli brati in bomo skušali člani uredniškega odbora poskrbeti za to.

Naš naslov je odprt za vse – tudi dobronamerno kritiko, če menite, da je potrebna – z vašim podpisom, seveda. **Žal pa se člani uredniškega odbora nikoli ne bomo odzvali na kakršno koli pošto, ki bo na ta naslov ali naše domače naslove prihajala anonimno.**

Prispevke pošiljajte samo na e-naslov: **glasilo@starse.si**. Stari naslov, kamor ste jih pošiljali še pred časom, in tudi e-naslov občine za pošiljanje prispevkov NE VELJATA oz. ne veljata več. Torej ne morete pričakovati objave, če ne pošljete prispevka na pravi naslov in seveda pravočasno. (Delavkam na občini namreč ni potrebno prepošiljati prispevkov na naslov uredništva. Torej jim tudi ne morete ali smete zameriti, če »po vaše« kaj spregledajo.)

Če boste za objavo prinesli kakšno staro fotografijo v fizični obliki ali kak zanimiv predmet, ki bi ga želeli predstaviti, ju prinesite ali pošljite v tajništvo občine na naslov: Občina Starše, Starše 93, 2205 Starše – povejte ali pripišite: Za uredništvo. Vse boste seveda prejeli nazaj. Na isti naslov nam morda pošljete tudi POZDRAVE z zasluženega dopusta. Veseli jih bomo.

Foto: D. Jakol

Pozdrav iz Zlatoličja ...

Med obema številkama glasila bodo na 14 dni izšle tudi NOVICE OBČINE STARŠE. Tudi prispevke zanje pošljite na isti naslov: **glasilo@starse.si**, s pripisom: **ZA NOVICE**. Ti prispevki naj bodo kratki, z največ eno fotografijo. Pa naj bodo to res kratke in zanimive novice in ne daljši opisi kakšnih preteklih dogodkov - ti sodijo v GLASILO.

Za naslednje NOVICE zbiramo prispevke do 3. septembra 2021 – izšle bodo 9. septembra.

Lep delovni pozdrav!

Vaša urednica Daša JAKOL

Rubrika
PRODAM - KUPIM - PODARIM

V NOVICE / GLASILO OBČINE STARŠE uvajamo rubriko z naslovom

PRODAM – KUPIM – PODARIM.

Na naslov: **glasilo@starse.si** na kratko napišite, kaj želite prodati, kupiti ali podariti ter pripišite svoj e-naslov in / ali tel. številko, kamor vas lahko kontaktirajo zainteresirani občani.

Če želite objavo že v prvih septembrskih NOVICAH, lahko to storite do petka, 3. 9. 2021.

GLASILO OBČINE STARŠE

Izdajatelj: Občina Starše
1. številka je izšla decembra 1995.
Uredniški odbor: Daša JAKOL, odgovorna urednica, Anita BABIČ, Anej LUKAN, Terezija MOHORKO, Marta STEPIŠNIK
Sodelavci: Občinska uprava Občine Starše, društva, Zavod OŠ Starše in drugi avtorji prispevkov
Jezikovni pregled in oblikovanje: Daša Jakol, prof.
Grafično oblikovanje in tehnično urejanje: Grafična forma HUTTER, Tržaška c. 34, Maribor
Tisk: Tiskarna HUTTER, Ulica svobode 1, Miklavž na Dr. polju
Izdano v nakladi 1500 izvodov. Vsako gospodinjstvo v občini prejme izvod brezplačno, prav tako pa javne institucije in zavodi na območju občine. Uredništvo si pridržuje pravico pregleda, izbire in krajšanja člankov ter spremembe naslovov. Ponatis mogoč z dovoljenjem uredništva.
GLASILO OBČINE STARŠE je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod številko 369.
Fotografija na naslovnici: Daša Jakol

NAŠA KRIŽANKA

Foto: M. Bohinc

							SESTAVIL: JOŽE BORKO	DRUGO IME ZA PLANIKO	TOVARNA V MARIBORU	ZIMSKO ŠPORTNI CENTER NA ŠVEDSKEM	NAMEN, NAKLEP	ANTON BEZENŠEK	ANGLEŠKI GLASBENIK IN PEVEC STARR	INOSLAV (OKRAJŠ.)	KONKURZ, RAZPIS	RIBA V POREČJU AMAZONKE
							NAJEMNINA ZA STANOVANJE									
							ZAPONA NA VZMET, KARABIN									
							SUDANSKA MANEKENKA WEK (IZ ČRK: KELA)					GLASKA / SEDMI JUDOVSKI MESEC				
							LITIJ / STOPNJA V VOJSKI			TAJV. AMER. IGRALEC LEE / EGIP. BOG MESECA				ELDA VILER / KMEČKO ORODJE		
POMOČ: ARAVANA, ILARION, LAMARR, SAMISEN	RUSKI CERKVENI PISATELJ IZ 11. STOL.	SL. PISATELJ, PUBLICIST (»STAJA POD PONCAMI«)	ENOCELIČNA PRAŽIVAL, MENJAČICA	KORUZNI STORŽ	ČAS BREZ VOJNE / PREBIVALEC IRSKE				ORGANIZACIJA OASOVCEV / JAPONSKO BRENKALO				FILM AKIRE KUROSAVE / MESTO V NEMČIJI			
EKSPERT ZA ITAL. JEZIK IN KULTURO											DOMOVINA AHAJCEV / AM. FILMSKI VESOLJČEK					
AMERIŠKA IGRALKA (HEDY, »EKSTAZA«)							KALCIJ			NEKD. TAJNIK OZN (KOFI) / DOLGOREPA PAPIGA					MATERIJA, SNOV (KNJIŽ)	RUMENO RJAVA BARVA, OKER
DRAMA MIROSLAVA KRLEŽE							ŠIITSKA MILICA / ŽELEZOV OKSID					ZAHODNI VOJAŠKI PAKT / VREČICA PRI GLIVAH				
HRVAŠKI OTOK V JADRANU				CESAR / ZNAK ZA MNOŽENJE				BOS. IGRALEC MENSUR / ROBINJA						V(E)K / GLOBINSKO KAMENJE, MAGMA		
BOSANSKI PISATELJ SAMO-KOVLIJA					BIVŠE IME JEZERA MALAVI / SL. LUTKAR MAJARON						SOLINAR / LASTNOST, STANJE OMAJANEGA					
OSKAR KOGOJ			NOVA VERZIJA FILMA / IZRASTEK V GOBCIH KITOV							DEFEKT / SLOVENSKI NOVINAR ŽERDIN						
AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA							POKRAJINA V VIETNAMU (IZ ČRK MANA) / IME ČRKE M					EDVARD KOCBEK			ANKSIO-ZNOST	GLASBENI INTERVAL
OSEBA, KI ROTI, MOLEDUJE / PRAVOSLAVNI NADŠKOF									LANTAN / ŠPORTNIK NA SANEH			ROTACIJSKI PAPIR / ANTON OBLAK				
REKA V SEVERO-ZAHODNI NEMČIJI				KROGLICA PRI BALINANJU	RTV ODDAJA / JAP. MESTO NA HONŠUJU								ALBANSKI DENAR / SL. META-LURG (CIRIL)			
KARLOVAC			POLJ. NOGOM. (JACEK) / GL. MESTO JEMENA				JAKOB AJAŽ / OKLEPNO VOZILO			PRETEKLI ČAS V SRBŠČINI IN HRVAŠČINI / ENAKI ČRKI						
HRVAŠKI OTOK PRI LOŠINJU						IZVEČEK IZ ČRESLOVINE / (KO)ZE(L)						VULKAN NA SICILIJI / 100				
RAZKRA-JANJE SPOJIN								ULIČNA PRODAJALNA / CANKAR IVAN						OTO VRHOVNIK / VITO TAUFER		
UPORNOST, TRMO-GLAVOST										OBJEKT, KI IMA STENE IN STREHO						
ŽIVILO, ŽIVEŽ						DELO BREZ UMETNIŠKE VREDNOSTI				VELIKA SLAŠČICA						OBČINA STARŠE

Rešitev, ki jo sestavite iz črk oz. besed z osenčenih polj, prepišite na dopisnico in jo najkasneje do 30. septembra 2021 pošljite na naslov:

OBČINA STARŠE – uredništvo, Starše 93, 2205 Starše. Morda se pri žrebu prav vam nasmehne sreča!

GESLO prejšnje križanje (Glasilo št. 78): ŽUPAN STANISLAV GREIFONER, POŠ MARJETA.

Izžrebanci: **1. nagrado** – knjigo Slovenija – prejme Vinko Mohorko, Lenardonova 45, 2000 Maribor; **2. nagrado** – knjigo Maribor – prejme Sonja Meglič, Marjeta 30 b, 2206 Marjeta; **3. nagrado** – knjigo Pohorje – prejme Andreja Emeršič, Brunšvik 36, 2327 Rače. (Nagrade izžrebanci prejmejo po pošti.)

Trije mušketirji ...

Skrbiva zase ...

Povsod je lepo, a doma je najlepše ...

Prijateljski pogovor vedno dobro dene ...

Fotografije: D. Jakol

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LASTovica

»Pod šotorom se dogaja«

KULTURNO TURISTIČNA PRIREDITEV »POZDRAV JESENI – STARŠE 2021«

OSREDNJA TURISTIČNA PRIREDITEV V SOBOTO, 11. 9. 2021, OB 15.00 NA VAŠKEM SREDIŠČU V STARŠAH

- PRODAJNE STOJNICE IN STOJNICE ZA POKUŠINO DOMAČE KULINARIKE
- KULTURNI PROGRAM IN PODELITEV PRIZNANJ TD STARŠE
- TRGATEV POTOMKE STARE TRTE
- POVORKA STARODOBNIKOV - TRAKTORJEV IN DRUGIH VOZIL
- OB 18.00 VESELICA Z ANSAMBLOM **»SLOVENSKI ZVOKI«**

VLJUDNO VABLJENI!

V PRIMERU SLABEGA VREMENA BO OB 18.00 KONCERT NARODNO-ZABAVNE GLASBE Z ANSAMBLOM SLOVENSKI ZVOKI IN GOSTI V VEČNAMENSKI DVORANI.

POGOJ ZA OBISK PRIREDITVE JE PTC.

TURISTIČNO DRUŠTVO STARŠE

TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE

I FEEL SLOVENIA